

Aan de raden van de gemeenten in Veiligheidsregio
IJsselland
*i.a.a. burgemeesters, gemeentesecretarissen, ACB-ers
en financieel adviseurs*

datum 14 april 2020

kenmerk V20.000648

onderdeel Staf en Beleid

informant Marjolein Fransen

doorkiesnummer 088-9117362

onderwerp Jaarverslag en Jaarrekening 2019

Geachte raad,

Hierbij ontvangt u het concept jaarverslag en de jaarrekening van het jaar 2019 van Veiligheidsregio IJsselland. U ontvangt deze stukken ter informatie. Conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen sturen wij u deze jaarstukken vóór 15 april toe. Indien u behoefte heeft te reageren op de stukken, dan kunt u de betreffende punten kenbaar maken via uw burgemeester. Hij kan deze inbrengen bij de vaststelling van deze stukken in de vergadering van het algemeen bestuur op 24 juni 2020.

Jaarverslag 2019

De inrichting van het jaarverslag sluit aan op de indelingssystematiek van de begroting 2019. In de begroting zijn twee onderdelen opgenomen: crisisbeheersing en brandweezorg. Beide onderdelen zijn ingedeeld in de delen 'voorkomen' en 'bestrijden'. In algemene zin zijn de volgende behaalde resultaten noemenswaardig voor 2019:

Crisisbeheersing

- Met inbreng van het bestuur, professionals van gemeenten, partners en medewerkers is het crisisplan 2020-2023 vastgesteld. Dit plan beschrijft de multidisciplinaire crisisorganisatie bij een dreigende crisis, een daadwerkelijke crisis en in de nafase daarvan.
- De crisisorganisatie is actief geweest bij elf zogenaamde GRIP¹-incidenten. Het betrof de landelijke 112-storing op 24 juni, een incident in Deventer op 20 oktober waarbij een auto op

¹ GRIP = Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure. Het betreft grotere incidenten.

Adresgegevens

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens

T 088 - 119 70 00

E info@vrijsselland.nl

I www.vrijsselland.nl

@VRIJsselland

Veiligheid: voor elkaar

een terras op de Brink inreed en grote branden in Steenwijk (2x), Staphorst, Kampen, Zwolle, Dalfsen, Balkbrug en Dedemsvaart.

- Met het activeren van de crisisorganisatie bij een dreigende crisis is ervaring opgedaan tijdens de droogteperiode in de zomer en de boerenprotesten in de winter.
- Er zijn 775 veiligheidsadviezen verstrekt aan gemeenten in het kader van een aangevraagde evenementenvergunning.
- We hebben AED's geplaatst bij vijftien brandweerkazernes. Omwonenden werden uitgenodigd voor een inloopavond waar zij kennis konden maken met reanimatie en AED. Aansluitend konden zij zich inschrijven voor een scholing reanimatie en AED. Hiervan hebben 133 personen gebruik gemaakt.
- Er zijn trainingen levensreddend handelen en/of reanimatie verzorgd in Zwolle, Hardenberg, Deventer, Kampen en Steenwijk, met in totaal 868 deelnemers (inclusief de 133 personen van het vorige punt).

Brandweezorg

- In 2019 is de brandweer ruim 3.300 maal gealarmeerd voor brand, voor incidenten op de weg, het water en het spoor en voor incidenten met gevaarlijke stoffen, met dieren en bij stormschade. In 2019 is in 80% van de incidenten voldaan aan de opkomsttijden in het dekkingsplan.
- Er zijn 669 brandweeradvisen aan de gemeenten verstrekt in het kader van een aangevraagde omgevingsvergunning.
- We hebben meegewerkt aan de landelijke brandpreventieweken, waarbij in 2019 het veilig opladen van apparatuur het hoofdthema was.
- Het lesprogramma 'Brandweer op school' is in totaal op 55 scholen in acht gemeenten gegeven. Op een aantal scholen heeft de GHOR aansluitend voorlichting verzorgd over levensreddend handelen (deelname door 660 leerlingen).

Meldkamer Oost-Nederland

- Besloten is het beheer van de gemeenschappelijke Meldkamer Oost-Nederland per 1 januari 2020 over te dragen aan de politie. De definitieve samenvoeging van de meldkamers in Oost-Nederland vindt plaats in 2022.

Jaarrekening 2019 en bestemming positief saldo

We sluiten het jaar af met een positief saldo van 759.174 euro. Een belangrijke oorzaak hiervan is een hogere uitstroom van personeel dan verwacht en het langer openstaan van vacatures dan verwacht. De meeste vacatures zijn pas vanaf 1 januari 2020 weer ingevuld, waardoor het voordeel zich in het boekjaar 2019 voordoet.

Daarnaast is er sprake van een rentevoordeel. In de begroting 2019 zijn wij uitgegaan van 2,5% rente op de investeringen in materieel. De werkelijke rente is lager en een aantal investeringen is uitgesteld, waardoor er geen extra leningen afgesloten hoefden te worden.

Voor de bestemming van dit resultaat wordt aan het algemeen bestuur voorgesteld om deze, via de verdeelsleutel, eenmalig terug te geven aan de gemeenten.

Restantkredieten

Het bestuur wordt voorgesteld om in totaal 2.770.010 euro aan investeringskredieten naar 2020 door te schuiven. De reden dat deze doorgeschoven moeten worden, is dat de levering van voertuigen die middels Europese aanbestedingen aangeschaft zijn, langer duurt dan verwacht.

Accountantscontrole

De accountant kan Veiligheidsregio IJsselland niet tijdig (voor de verzending van deze brief) voorzien van de getekende jaarstukken, het accountantsverslag en de accountantsverklaring. Zodra het accountantsverslag en -verklaring beschikbaar zijn, worden deze nagestuurd aan de gemeenten.

Financieel meerjarenperspectief

Zoals bij de aanbidding van de begroting 2021 al aangekondigd, heeft het algemeen bestuur ons tevens de opdracht gegeven om in het najaar van 2020 het financiële meerjarenperspectief concreet uit te werken langs vier lijnen:

- lijn 1: in het algemeen: de autonome financiële ontwikkelingen.
- lijn 2: in het bijzonder de financiële effecten van de nieuwe meldkamerorganisatie en de taakdifferentiatie bij de brandweer (om zodoende te blijven werken met brandweervrijwilligers).
- lijn 3: onderzoek structurele besparingsmogelijkheden, in het verlengde van het hierboven beschreven verzoek om een bijdrage te leveren aan de financiële opgaven van gemeenten.
- lijn 4: uitwerking van de effecten van een mogelijke vervolgstap in de verdeelsleutel van de gemeentelijke bijdrage.

Deze vier lijnen worden integraal uitgewerkt in financiële scenario's voor het bestuur als basis voor te maken beleidskeuzes.

Tot slot

Wij hopen u op deze manier voldoende geïnformeerd te hebben. Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Henk Schreuders op telefoonnummer 088-1197922 of mailadres h.schreuders@vrijsselland.nl of Marjolein Fransen op telefoonnummer 088-1197362 of mailadres m.fransen@vrijsselland.nl.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland,

P.H. Snijders, voorzitter

A.H. Schreuders, secretaris

bijlagen: Concept Jaarverslag en Jaarrekening 2019

**Veiligheidsregio
IJsselland**

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

april 2020

Jaarstukken 2019

Jaarverslag en Jaarrekening
Concept

Inleiding

Opbouw document

In deze jaarstukken legt Veiligheidsregio IJsselland verantwoording af over de uitvoering van de begroting 2019. De jaarstukken bestaan uit de volgende onderdelen:

- deel A: Jaarverslag (inclusief bijlagen)
- deel B: Jaarrekening (inclusief bijlagen)

In het Jaarverslag wordt aangegeven hoe de behaalde resultaten zich verhouden tot de in de programmabegroting gestelde doelen. Het Jaarverslag is verdeeld in de volgende hoofdstukken:

- Programmaverantwoording
- Verplichte hoofdstukken op grond van het Besluit begroting en verantwoording
- Sociaal jaarverslag

Deel B betreft de jaarrekening. Hierin zijn het overzicht van baten en lasten en de balans opgenomen.

Programma's Veilig Leven en Toekomstbestendige brandweezorg

Er zijn binnen Veiligheidsregio IJsselland twee programma's benoemd: Veilig leven en Toekomstbestendige brandweezorg. Beide worden geleid door een programmamanager, die gebruik maakt van medewerkers (en budget) uit diverse teams.

In het programma Veilig Leven werkt Veiligheidsregio IJsselland aan een integrale aanpak om risico's zoveel mogelijk te beperken en de zelfredzaamheid van inwoners, instellingen en bedrijven en hun directe omgeving te stimuleren. Wat in 2019 gerealiseerd is, staat om in de programmaverantwoording in het volgend hoofdstuk. Deze informatie is te vinden in de volgende paragrafen:

- Crisisbeheersing, voorkomen, algemeen, punt 2:
 - o stip 3: CO-campagne
 - o stip 4: BOCK-campagne
 - o stip 5: toolkit risicocommunicatie
- Crisisbeheersing, voorkomen, GHOR, punt 3:
 - o stip 1: training voor blinden en slechtzienden
 - o stip 2: onderzoek thuiszorgmedewerkers
- Crisisbeheersing, bestrijden, GHOR, punt 3:
 - o plaatsing AED's bij brandweerkazernes, trainingen levensreddend handelen/ reanimatie en eerste hulp
- Brandweezorg, voorkomen, punt 3:
 - o voorlichting brandveiligheid, ontruimingsoefeningen, lesprogramma Brandweer op school, brandpreventieweken

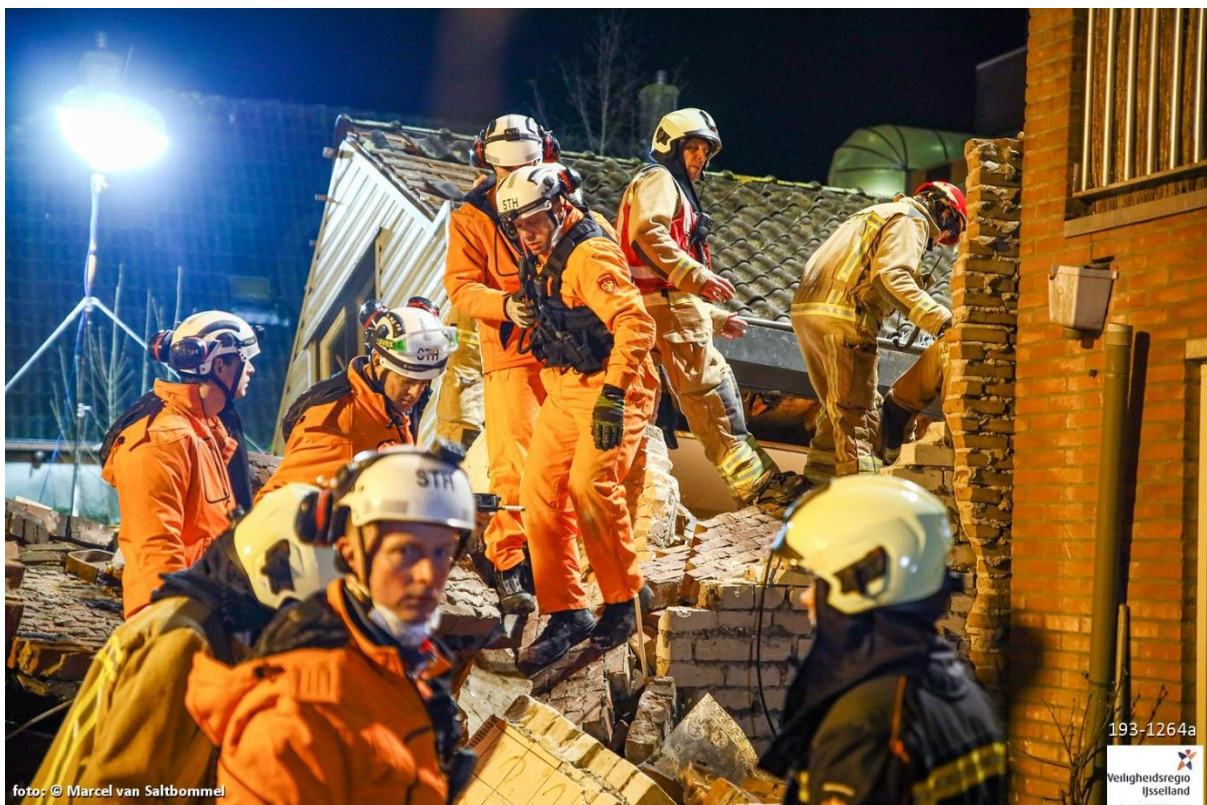
Het programma Toekomstbestendige brandweezorg is risicogericht en kijkt vooruit. Het verbindt de schakels in de veiligheidsketen en maakt maatwerk mogelijk als specifieke risico's daarom vragen. De incidentbestrijding die daarbij hoort is flexibel, aanpasbaar, deskundig en getuigt van vakmanschap.

Een aanvullend doel voor dit programma betreft het creëren van veiligere omstandigheden voor het personeel.

Procedure

Conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stuurt het dagelijks bestuur vóór 15 april de voorlopige jaarstukken aan de raden van de deelnemende gemeenten. In feite krijgen de gemeenteraden de jaarstukken ter informatie toegestuurd. Het jaar is tenslotte ten einde en aan de uitvoering en uitgaven in dat jaar is niets meer te veranderen. De gemeenten kunnen hun burgemeesters wel punten meegeven voor de bespreking in de vergadering van het algemeen bestuur op 24 juni 2020. Waar de gemeenteraden wel expliciet wat van kunnen vinden, is de bestemming van het financieel resultaat.

Conform artikel 34 lid 4 van de Wgr stuurt het dagelijks bestuur de jaarstukken binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli aan gedeputeerde staten. Om deze termijn te halen, is in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland opgenomen dat het algemeen bestuur de jaarstukken voor 1 juli vaststelt. Voor de jaarstukken 2019 zal dit op 24 juni plaatsvinden.

Deel A: Jaarverslag

Programmaverantwoording

Indeling

De inrichting van dit jaarverslag dient, conform de financiële verordening van Veiligheidsregio IJsselland, aan te sluiten op de indelingssystematiek van de programmabegroting. In de programmabegroting zijn twee onderdelen opgenomen: crisisbeheersing en brandweezorg. Beide onderdelen zijn ingedeeld in de delen 'voorkomen' en 'bestrijden'. Zo nodig heeft binnen die delen een verfijning plaatsgevonden.

In de begroting staat van elk onderdeel wat het beleidskader is dat van toepassing is, wat de van belang zijnde ontwikkelingen zijn het antwoord op de vragen:

- Welk effect bereiken we in 2019?
- Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?
- Wat gaat het kosten?

De rapportage dient onder andere in te gaan op afwijkingen in de geleverde prestaties. Er is voor gekozen om dezelfde opzet te hanteren als voor de eerste en tweede bestuursrapportage 2019, zodat de documenten vergelijkbaar zijn. Dat betekent dat deze verantwoording weergeeft wat de realisatie is van het tweede aandachtspunt 'Wat gaan we doen om dat effect te bereiken?'. Indien de prestatie achterloopt, is het opsommingsteken oranje of rood gekleurd. Bij buitengewone positieve prestaties is deze groen.

Voor 'Wat heeft het gekost?' verwijzen wij naar deel B De jaarrekening. In het overzicht baten en lasten wordt de realisatie en eventuele afwijkingen per programma toegelicht.

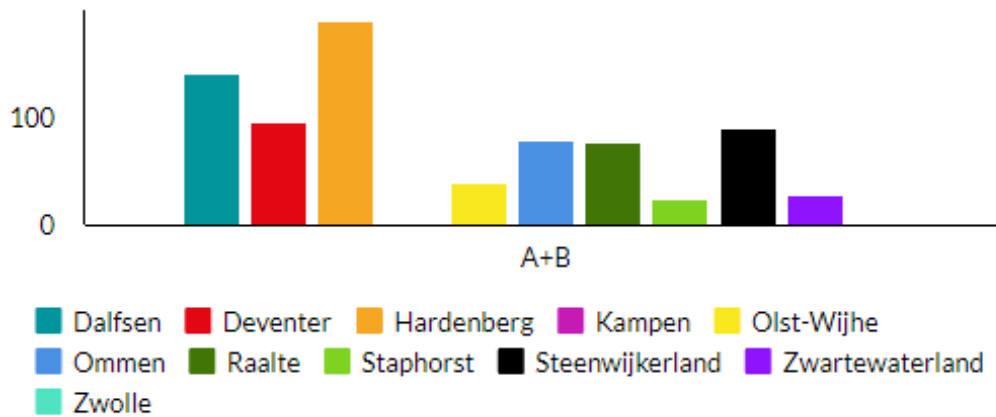
Crisisbeheersing - Voorkomen

Algemeen

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
1.	We brengen de risico's in de fysieke leefomgeving in beeld en baseren mede daarop onze operationele plannen, opleidingen en oefeningen.	<ul style="list-style-type: none">• De operationele plannen, zoals rampbestrijdingsplannen, zijn multidisciplinair beschikbaar gesteld, zodat bij een crisis alle relevante operationele informatie beschikbaar is.• In het risicoprofiel wordt gesproken over nieuwe thema's, zoals cyberveiligheid en klimaatverandering. Voor deze nieuwe thema's wordt momenteel onderzocht of planvorming noodzakelijk is en welke samenwerkingsverbanden van toepassing zijn. Dit traject heeft een doorloop tot en met het tweede kwartaal van 2020.• Er is een zienswijze ingediend op de begroting 2020 m.b.t. de risico's van aardbevingen in het gebied van IJsselland, specifiek in de gemeenten Steenwijkerland en Hardenberg. Naar aanleiding van deze zienswijze zijn de risico's in beeld gebracht. De uitkomsten worden in 2020 besproken met de betreffende gemeenten en dan wordt het vervolg bepaald.
2.	We verkleinen de risico's die aan de orde zijn door: <ul style="list-style-type: none">o zowel intern als extern mee te denken over veiligheidsvraagstukken;o te participeren in samenwerkingsverbanden rondom de geprioriteerde risico's;o het aan inwoners, bedrijven en instellingen verstrekken van informatie en geven van advies over risicovolle gebeurtenissen en de te treffen veiligheidsmaatregelen;o het verstrekken van veiligheidsadviezen aan onze gemeenten in het kader van de evenementenvergunning.	<ul style="list-style-type: none">• In 2019 is onderzocht op welke wijze de crisisorganisatie een rol kan vervullen in de niet acute fase. Voorbeelden hiervan de samenwerking in relatie tot droogte en de boerenprotesten. Scenario's zijn benoemd en communicatie en handelingsperspectieven zijn afgestemd. Deze werkwijze is meegenomen in de implementatie van het crisisplan 2020-2023.• Op 28 maart heeft de veiligheidsregio de Cyberconferentie <i>What the hack</i> (mede) georganiseerd. Doel van deze conferentie was het vergroten van de kennis omtrent dit nieuwe risico en het met elkaar in verbinding brengen van diverse partijen.• In februari en november heeft de VR in samenwerking met twee huisartsenorganisaties en de GGD, de campagne 'sluipmoordenaar koolmonoxide' uitgevoerd. Hierbij is met name huisartsen geadviseerd om griepverschijnselen ook te onderzoeken op mogelijke CO-vergiftiging. Deze campagne is een voorbeeld van een integrale aanpak door brandweer en GHOR (en partners), en wordt door veel regio's overgenomen.• Net als in 2018 hebben we samen met 9 gemeenten en de 3 noordelijke veiligheidsregio's de BOCK-campagne gedraaid, om mensen Bewust Oplettende (veilige) Carbid Knallers te laten zijn. Thema in 2019 was de gehoorbescherming.• In nauw overleg met de gemeenten hebben we in 2019 een online toolkit risicocommunicatie ontwikkeld. In deze toolkit vind je per onderwerp (a-z) beschikbare communicatiemiddelen. Gemeenten kunnen vrij gebruik maken van alle materiaal dat hierin wordt gepubliceerd.• Ook in 2019 zijn veiligheidsadviezen verstrekt aan gemeenten in het kader van de evenementenvergunning (zie hieronder). Het proces van multidisciplinaire advisering is aangescherpt. In het proces is een moment ingebouwd waar voorafgaand aan het evenementenseizoen overleg plaatsvindt met gemeenten over de aankomende evenementen en de bijzonderheden en verwachtingen. Een uitgebreide evaluatie van het proces vindt in 2020 plaats.

Prestaties die geleverd zijn aan de gemeenten

Aantal adviezen A en B evenementen

A = regulier, B = aandacht, C = risicovol.

De gemeente Zwolle en Kampen hebben een afdeling Toezicht brandveilig gebruik, die evenementenaanvragen A en B afhandelt.

Het volgende aantal adviezen op C-evenementen is afgegeven:

- Deventer: 6 adviezen
- Raalte: 2 adviezen
- Zwolle: 4 adviezen

GHOR

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
1.	We zorgen voor een sterkere informatiepositie binnen het geneeskundig netwerk, waardoor we continu inspelen op risico's en het netwerk als geheel beter kan anticiperen op mogelijk knelpunten.	<ul style="list-style-type: none"> • In de zomerperiode had een aantal ziekenhuizen uit omliggende regio's te maken met capaciteitsproblemen. De GHOR heeft gefaciliteerd dat er ketenbreed en regiogrensoverschrijdend informatie werd gedeeld. Dit is het resultaat van een werkwijze die in het begin van 2019 is afgesproken. • Wij houden een doorlopend geneeskundig risicobeeld bij, dat wordt gedeeld met alle geneeskundige partners en met de overige partijen die verbonden zijn aan de veiligheidsregio.
2.	We helpen en stimuleren de partners in het geneeskundig netwerk en de instellingen die 24-uurszorg leveren, om zich door goede calamiteitenplannen en een goede crisisorganisatie voor te bereiden op crisissituaties.	<ul style="list-style-type: none"> • In IJsselland zijn zo'n 260 24-uurszorglocaties van in totaal 29 zorgorganisaties. Vanuit de GHOR vragen wij deze organisaties om: 1. informatie te delen via de applicatie GHOR4all, 2. een crisisplan te maken en actueel te houden en 3. te oefenen. Het vraagt blijvende aandacht vanuit de GHOR om de voorbereiding op crisissituaties onder de aandacht te houden. Er was in 2019 geen aanleiding om een melding te doen bij het bestuur i.v.m. een ondermaatse voorbereiding op crisissituaties.
3.	We zoeken contact met de organisaties die zich bezighouden met de problematiek van specifieke	<ul style="list-style-type: none"> • Twee groepen blinden en slechtzienden hebben een opleiding eerste hulp afgerond. De kennis hierover hebben wij overgedragen aan de

	doelgroepen en helpen waar dat zinvol is.	belangenvereniging voor blinden en slechtzienden.
4.	We zoeken zoveel mogelijk de samenwerking met GHOR'en om ons heen. Daarbij steken we in op een intensievere samenwerking met in ieder geval GHOR Noord- en Oost-Gelderland.	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met zorgorganisatie IJsselheem hebben we de mogelijkheden onderzocht om via thuiszorgmedewerkers kwetsbare, thuiswonende ouderen te bereiken. Dit krijgt begin 2020 een vervolg via een training voor thuiszorgmedewerkers. Zie ook Brandweezorg/ Voorkomen, punt 3. Samenwerking met andere GHOR'en richt zich met name op de thema's opleiden, trainen en oefenen van GHOR-functionarissen, de landelijke meldkamervoorziening / zorgcoördinatie en informatiemanagement.

Crisisbeheersing – Bestrijden

Algemeen

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
1.	<p>We werken aan een in crisisomstandigheden goed georganiseerde structuur voor leiding, coördinatie en informatiemanagement en een gecoördineerde regionale incidentbestrijding, zowel operationeel als bestuurlijk, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> in een crisisplan uit te werken hoe deze structuur eruit ziet en dit crisisplan actueel te houden; de juiste mensen te selecteren voor de functies van Leider CoPI, Operationeel Leider en Informatiemanager (CoPI, ROT, BT)¹; afspraken te maken over de manier van werken in en tussen de crisisteams; deze mensen en crisisteams op te leiden, te trainen en te laten oefenen en te faciliteren in de juiste middelen; bedrijven en instellingen te helpen om hun eigen crisisorganisatie zo goed mogelijk in te richten. 	<ul style="list-style-type: none"> Het crisisplan 2020-2023 is in december 2019 door het algemeen bestuur vastgesteld. In dit crisisplan is er tevens aandacht voor de rol van de crisisorganisatie in de nafase van een incident, ramp of crisis. In 2019 is een opleidingstraject ontwikkeld specifiek voor potentiële operationeel leiders. Werving heeft geleid tot tien kandidaten. Het opleidingstraject start in februari 2020 en is in juni 2020 afgerond. Daarna vindt werving plaats voor deze functie. Alle gemeenten hebben twee keer op GBT-niveau geoefend. Uitzondering hierop is de gemeente Raalte. Zij hebben er voor gekozen om één keer een GBT-oefening te houden.
2.	<p>We zorgen ervoor dat we de crisisteams voorbereiden op de risico's die we van tevoren kunnen bedenken, waaronder de operationele voorbereiding op risicovolle evenementen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> In de doorontwikkeling van de crisisorganisatie is de denkklijn opgenomen dat de crisisorganisatie ook bij dreigende rampen en/of crises kan worden ingezet. Een voorbeeld hiervan is de voorbereiding op het bergen van een V1 nabij Deventer. In samenwerking met VNOG is het bergen van deze V1 in 2020 voorbereid door middel van een ROT.
3.	<p>We evalueren en leren van oefeningen en inzetten en meten het presterend vermogen van de crisisorganisatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Onze wijze van evalueren wordt momenteel landelijk uitgerold. Er vindt in samenwerking met de overige veiligheidsregio's en de Inspectie Justitie en Veiligheid een constante ontwikkeling plaats van de hiervoor gebruikte app Enquirya. In 2019 is het persoonlijk dashboard ontwikkeld die in 2020 wordt geïmplementeerd. Dit dashboard kunnen crisisfunctionarissen gebruiken voor ontwikkeling op hun persoonlijke aandachtspunten. In januari en maart zijn 22 waarnemers opgeleid. Waarnemers evalueren tijdens multidisciplinaire oefeningen op individueel en/of teamniveau.
4.	<p>We monitoren de kwaliteit van onze crisisorganisatie permanent, door tijdens oefeningen en inzetten de operationele prestaties te meten en daar waar nodig bij te sturen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Evaluatiegegevens zijn gebruikt ten behoeve van kwaliteitsverbetering van inzetten en individuele prestaties. Op geanonimiseerd niveau zijn deze gegevens verstrekt aan de inspectie Justitie en Veiligheid.

¹ CoPI = Commando Plaats Incident, ROT = Regionaal Operationeel Team, BT = Beleidsteam.

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
5.	We leveren input aan de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie, zodat deze zo goed mogelijk kan functioneren.	<ul style="list-style-type: none"> Het algemeen bestuur besloot op 6 november 2019 om het beheer van de gemeenschappelijke Meldkamer Oost-Nederland (MON) per 1 januari 2020 over te dragen aan de Politie. De gemeenschappelijke regeling MON blijft bestaan tot aan de samenvoeging van de meldkamers in Oost5 in 2022, om sturing te kunnen geven aan de meldkamer totdat definitieve samenvoeging plaatsvindt. De veiligheidsregio's in Oost5 hebben samen projectmatig stappen gezet om te komen tot een meldkamer veiligheidsregio's (voor brandweer en crisisbeheersing) als onderdeel van de nieuwe Meldkamer Oost.
6.	We werken nauw samen met de veiligheidsregio's Drenthe, Flevoland, Noord- en Oost Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid.	<ul style="list-style-type: none"> In december 2019 is in samenwerking met Veiligheidsregio Twente een grootschalige oefening georganiseerd. De gemeente Hardenberg was hierbij vanuit IJsselland betrokken. Begin 2020 wordt deze oefening geëvalueerd.
7.	We leveren een bijdrage aan de landsgrensoverschrijdende samenwerking met Duitsland, samen met de veiligheidsregio's Twente, Drenthe en Groningen.	<ul style="list-style-type: none"> In dit kader zijn per veiligheidsregio twee grensliasons benoemd die ten tijde van een crisis als contactpersoon fungeren tussen de crisisorganisaties. Deze werkwijze wordt momenteel getraind en beoefend.
8.	We werken internationaal samen in een EU-subsidie programma. In 2019 organiseren we een internationale hoogwater-oefening in het kader van dit project.	<ul style="list-style-type: none"> Op 10 oktober 2019 vond deze oefening plaats in de brandweerkazerne van Kampen. Er werd geoefend met een nieuwe technologie van het Europese IN-PREP project: het Mixed Reality Preparedness Platform (MRPP). IN-PREP is een innovatief onderzoeksproject van het Europese programma 'Horizon 2020'. Binnen dit project werken wetenschappers, technische bedrijven, crisismanagementexperts en hulpdiensten samen om crisissamenwerking over landsgrenzen heen te verbeteren. In 2020 volgen nog twee oefeningen in het buitenland en in juni 2020 wordt het project afgesloten en geëvalueerd.

GRIP-incidenten

Er hebben zich elf GRIP1-incidenten en een GRIP2-incident voorgedaan in 2019. Er is een aantal GRIP-meldingen uitgegaan, die binnen een halfuur zijn ingetrokken. Hierdoor is de crisisorganisatie niet operationeel geweest. Deze meldingen zijn in onderstaand overzicht niet meegenomen.

Nr.	Datum	Plaats	Incident
1	18 februari	Steenwijk	brand appartementencomplex (anti kraak bewoning)
2	2 maart	Kampen	brand berg afval
3	1 juni	Dalfsen	brand loods pluimveebedrijf met gevaarlijke stoffen en een bio-installatie
4	19 juni	Dedemsvaart	brand in schuur van winkel
5	24 juni	Landelijk GRIP2	KPN/ 112-storing
6	28 juni	Steenwijk	brand sportcentrum
7	18 juli	Staphorst	brand industrie
8	11 augustus	Deventer	vondst munitie
9	15 oktober	Balkbrug	brand recyclingbedrijf
10	20 oktober	Deventer	inrijden op terras Brink
11	6 november	Kampen	Gaslekkage bij middelbare school
12	21 november	Zwolle	brand ziekenhuis

GHOR

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
1.	We werken aan een in crisissituaties goed georganiseerde structuur voor leiding, coördinatie en informatiemanagement binnen het geneeskundige netwerk – dit doen wij door: <ul style="list-style-type: none"> o de juiste mensen te selecteren voor functies in onze eigen crisisorganisatie; o deze mensen op te leiden, te trainen en te laten oefenen; o zorginstellingen te helpen om hun crisisorganisatie zo goed mogelijk in te richten. 	<ul style="list-style-type: none"> • De operationele GHOR-functionarissen hebben een competentiescan doorlopen. Op basis hiervan is met alle 25 personen individueel gesproken over de manier waarop zij nog beter kunnen worden in hun vak. De rode draad uit deze gesprekken vormt de basis voor het volgende programma voor opleiden, trainen en oefenen.
2.	We zorgen ervoor dat we onze eigen crisisorganisatie voorbereiden op de risico's die we van tevoren kunnen bedenken.	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met het Netwerk Acute Zorg hebben we begin september een grote 'witte-ketenoefening' georganiseerd, gericht op continuïteitsproblematiek tijdens een griep epidemie. Deze oefening heeft geleid tot aanscherping van de manier waarop we samenwerken (b.v. gebruik van de ROAZ-structuur) en de manier waarop we informatie delen. Dat passen we nu ook toe in de huidige coronacrisis.
3.	Zoveel mogelijk mensen in onze regio leren hoe zij levensreddend moeten handelen. Om dat te bereiken maken we gebruik van organisaties die hier expertise in hebben.	<ul style="list-style-type: none"> • We plaatsten AED's bij vijftien brandweerkazernes. Omwonenden werden uitgenodigd voor een inloopavond waar zij kennis konden maken met reanimatie en AED. Aansluitend kon men inschrijven op een scholing reanimatie en AED, wat 133 personen hebben gedaan. Er staan nog mensen op de wachtlijst voor cursussen in 2020. • Er zijn trainingen levensreddend handelen en/of reanimatie verzorgd in Zwolle, Hardenberg, Deventer, Kampen en Steenwijk, met in totaal 868 deelnemers. Dit is inclusief 133 personen, die als gevolg van het vorige punt hebben meegedaan. • Er zijn 808 personen bereikt met voorlichtingen over eerste hulp. • Zie ook Brandweezorg – Voorkomen, punt 3 (Veilig leven).
4.	Onze input aan de vorming van de Landelijke Meldkamerorganisatie (heet nu: Landelijke Meldkamer Samenwerking – LMS) en het zorgcoördinatiecentrum draagt bij aan een goed functionerende meldkamerorganisatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Op Oost-5 niveau hebben wij afspraken gemaakt tussen GHOR'en en regionale ambulancevoorzieningen (RAV'en) over de positionering in de nieuwe meldkamer. In 2020 zullen wij als gezamenlijke GHOR bijdragen aan het vormgeven van de nieuwe proces- en informatiecoördinator ambulancezorg van de RAV'en. Deze coördinator zal de link vormen tussen de multidisciplinaire meldkamer en de zorgcoördinatiecentra.

Bevolkingszorg

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
1.	In samenspraak met de gemeenten selecteren van de functionarissen van het team Bevolkingszorg. De daadwerkelijke aanname gebeurt door de gemeente waar de functionaris werkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal vacatures is, in tegenstelling tot begin 2019, van een regulier niveau.
2.	We bieden opleidingen, trainingen, oefeningen, middelen, toegang tot informatie(systemen), werkinstructies, informatiekaarten en dergelijke aan, om de leden van het team Bevolkingszorg toe te rusten op hun taak.	<ul style="list-style-type: none"> • Met de adviseurs crisisbeheersing zijn voor Bevolkingszorg drie focuspunten afgesproken die in 2019 zijn opgepakt en nog een doorloop kent in 2020. Focuspunten zijn kwaliteit van de crisisfunctionarissen, de positionering van Bevolkingszorg en het aanscherpen van de taken en verantwoordelijkheden van Bevolkingszorg. In 2019 is in dit kader een promotiefilm gemaakt om potentiële piketfunctionarissen te interesseren voor de taken van Bevolkingszorg. Tevens zijn er een checklist en overdrachtsdocument gemaakt. • Voor de functie van Teamleider Opvang, Verzorging & Registratie

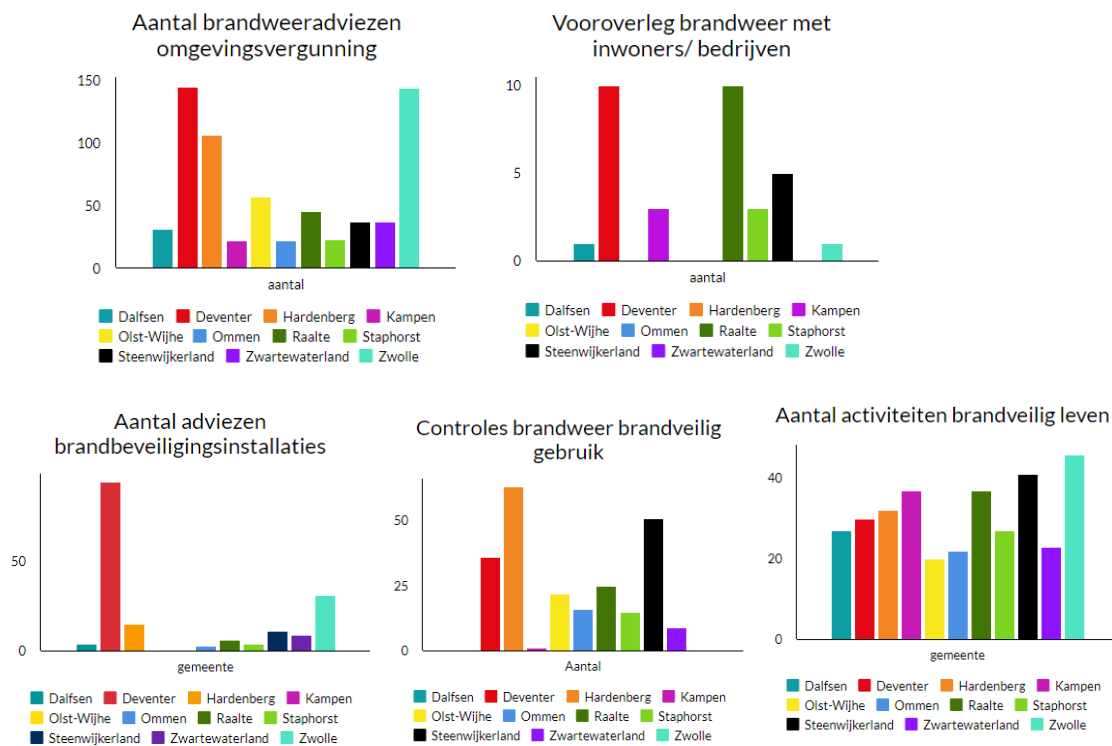
Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
3.	We werken de processen crisiscommunicatie en nazorg nader uit en bieden specifieke opleidingen, trainingen en oefeningen aan om deze processen robuust te organiseren.	<p>is een voorstel geschreven om deze functie te formaliseren in hard piket en samen te voegen met eventueel bestaande lokale functies in het kader van opvang en verzorging. Dit voorstel is voorgelegd aan de colleges van B&W. Dit piket start 1 mei 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met de collega's van crisiscommunicatie is een voorstel gemaakt voor een nieuw werkproces. In 2020 wordt dit werkproces verder uitgewerkt. • Doorontwikkeling van het proces nazorg vindt in 2020 plaats.

Brandweezorg - Voorkomen

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
1.	We maken afspraken met gemeenten over de wijze waarop de veiligheidsregio participeert in het tot stand komen van omgevingsvisies, -plannen en -vergunningen en voeren deze afspraken uit.	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsregio IJsselland neemt actief deel aan het Omgevingsplatform, een netwerk van gemeenten, provincie, waterschap en regionale partners. Deze samenwerking, met maandelijkse bijeenkomsten, draagt bij aan een goede informatie-uitwisseling over de implementatie van de Omgevingswet. Als resultaat worden we vroegtijdig betrokken bij initiatieven en plannen die invloed hebben op de omgevingsveiligheid. • Met de partners hebben we in IJsselland een pilot uitgevoerd i.k.v. de invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet. Deze pilot heeft veel praktische inzichten opgeleverd over de consequenties van de Omgevingswet op de samenwerking, de werkprocessen en de verschillende planvormen. Eén van de uitkomsten is de afspraak om ruimtelijke initiatieven tweewekelijks integraal te bespreken met de verschillende partners: de Omgevingstafel.
2.	We voeren adviesgesprekken met bedrijven en inwoners waarin regels én risico's worden behandeld.	<ul style="list-style-type: none"> • Is gerealiseerd. Zie de prestatiegegevens 'vooroverleg brandweer met inwoners/ bedrijven' hieronder.
3.	We richten ons met de aanpak (Brand)veilig leven op zorgvuldig gekozen risico- en kansgroepen, zoals verminderd zelfredzame ouderen en leerlingen. In 2019 voeren we daartoe een scholingscampagne uit bij 20% van de basisscholen in de regio. Voor de aanpak Brandveilig Leven werken we intensief en professioneel samen met beïnvloeders in dat specifieke veld. In 2019 maken we afspraken met minimaal vijf organisaties die invloed hebben op onze doelgroepen verminderd zelfredzame ouderen en leerlingen.	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met zorgaanbieder IJsselheem en hogeschool Windesheim zijn thuiszorgmedewerkers voorbereid om in Zwartsluis ouderen thuis voor te lichten over brandveiligheid. Binnen dit project is ook de Hulpkaart voor ouderen verbeterd en is de brochure 'Veilig Leven: iedereen aan zet' ontwikkeld. Zie ook Crisisbeheersing/ Voorkomen/ GHOR, punt 3 • Samen met Salland Wonen zijn twee ontruimingsoefeningen gehouden bij wooncomplexen voor ouderen in Olst-Wijhe, om burgerhulpverlening te 'testen'. In 2020 gaan we de evaluatiepunten verwerken in aangepaste oefeningen in andere gemeenten. • Er zijn trainingen verzorgd voor vrijwilligers van het project Vitaal Veilig Thuis (Zwolle). In hetzelfde kader zijn in Staphorst diverse huisbezoeken bij ouderen afgelegd en is hen verteld wat zij kunnen doen om de veiligheid in huis te vergroten. • Er is voorlichting gegeven over veilig leven bij de zelfregiecentra (een ontmoetingsplek voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, met weinig sociale contacten of een kleine beurs) in Raalte en Deventer. • Het lesprogramma 'Brandweer op school' is in totaal op 55 scholen in acht gemeenten gegeven. Hiermee is het doel voor 2019 (57 scholen) nagenoeg gehaald. Op een aantal scholen heeft de GHOR aansluitend voorlichting verzorgd over levensreddend handelen (deelname door 660 leerlingen). • Onderzocht is welke mogelijkheden (op het gebied van veilig

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
		<p>leven) samenwerking met het Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV) biedt. Er zijn koppelingen gelegd op het gebied van cyber en veilig buitengebied.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn oriënterende gesprekken gevoerd met Landstede, MBO-VTH, Zwolle over samenwerking op het gebied van fysieke veiligheid, b.v. stages bij brandweer en Iespakket Veilig Leven voor mbo. Dit krijgt in 2020 een vervolg. • We hebben meegewerkt aan de landelijke brandpreventieweken, waarbij in 2019 het veilig opladen van apparatuur het hoofdthema was.

Prestaties die geleverd zijn aan de gemeenten

Algemeen: met de gemeenten zijn maatwerkafspraken gemaakt over de dienstverlening. Niet alle taken komen in de overzichten terug; een aantal taken is niet in prestatie-indicatoren uit te drukken.

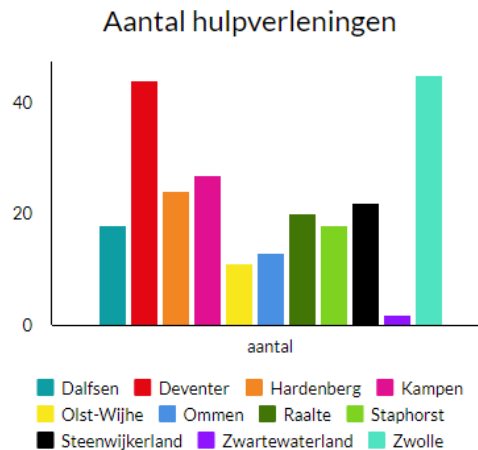
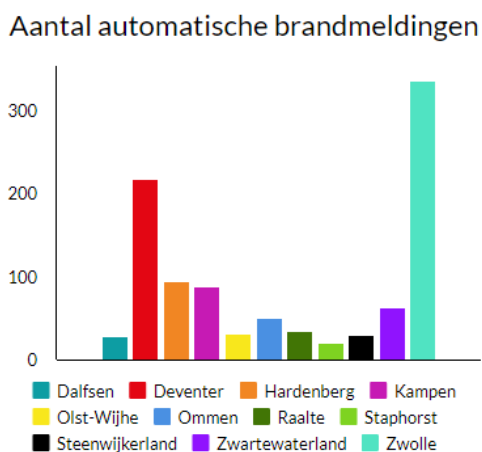
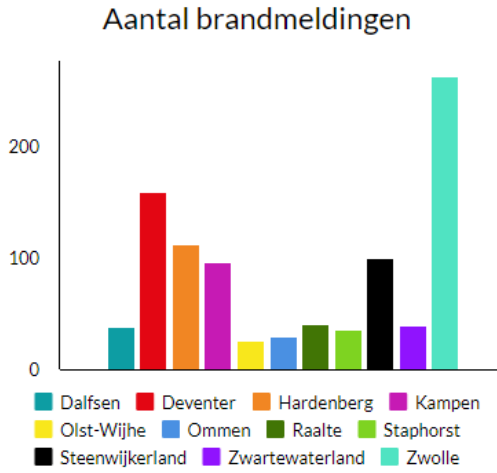
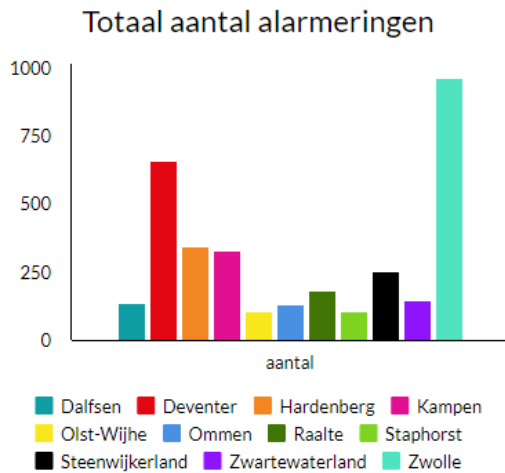
Aantal brandweeraadviezen Omgevingsvergunning: gemeenten maken in verschillende mate gebruik van de mogelijkheid om de veiligheidsregio om advies te vragen. Olst-Wijhe heeft ervoor gekozen om ook niet-complexe adviezen door de veiligheidsregio te laten afhandelen. Zij betalen hier een extra bedrag voor. Voor Kampen zijn wij sinds de zomer van 2019 betrokken bij advisering op bouwvergunning. Voor die periode lag de afhandeling bij de gemeente zelf.

Aantal controles brandveilig gebruik: de gemeenten Kampen en Zwolle voeren deze controles zelf uit.

Brandweezorg – Bestrijden

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
1.	We zorgen voor operationele brandweerposten: bemenst en voorzien van adequaat materieel en informatie;	<ul style="list-style-type: none"> De bemensing van de vrijwillige brandweerposten is een blijvend aandachtspunt, met name tijdens kantoor tijden.
2.	We zorgen voor operationeel leidinggevende (piket)functionarissen: getraind en voorzien van informatie.	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn ontwikkelpools voor alle operationele leidinggevende piketfunctionarissen, zodat bij vertrek de opvolging geborgd is. We hebben een systeem, genaamd LiveOp in gebruik genomen, wat de operationeel leidinggevendenden ondersteunt in de informatievoorziening bij incidenten.
3.	We zorgen ervoor dat we in 90% van de incidenten voldoen aan de opkomsttijden in het in 2018 geactualiseerde dekkingsplan.	<ul style="list-style-type: none"> In 2019 is in 80% van de incidenten voldaan aan de opkomsttijden in het dekkingsplan. Zie Bijlage 3: oorzaken overschrijding opkomsttijden. In 2020 wordt gestart met een nieuw dekkingsplan op basis van de herziene landelijke handreiking, die eind 2019 beschikbaar is gekomen (in het kader van het landelijke project RemBrand). M.b.v. deze handreiking wordt breder naar de brandweezorg gekeken namelijk aan de hand van snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk.
4.	Actuele brandrisico's zijn inzichtelijk met behulp van een (digitaal) dynamisch brandrisicoprofiel, waarop snel geanticipeerd kan worden.	<ul style="list-style-type: none"> Er vindt een doorontwikkeling van het brandrisicoprofiel plaats, door een koppeling met de uitrukgegevens. Op die manier kan Veiligheidsregio IJsselland nog gerichtere interventies (controle, toezicht en voorlichting) bij objecten uitvoeren. Dit wordt naar verwachting begin 2020 aan het bestuur voorgelegd.
5.	We nemen de inzichten uit de evaluatie van het landelijke kader 'Uitruk op Maat' mee in het programma toekomstbestendige brandweer.	<ul style="list-style-type: none"> Het algemeen bestuur heeft in juli besloten om, binnen het landelijk hiervoor geldende kader, ruimte te geven aan Uitruk op Maat. Twaalf posten zijn geïnteresseerd om Uitruk op Maat toe te passen
6.	Er wordt een regionale visie op vrijwilligers opgesteld aan de hand van de landelijke heroverwegingen op dit vlak.	<ul style="list-style-type: none"> De regionale visie maakt onderdeel uit van het programma toekomstbestendige brandweezorg (zie bijlage 1). De toekomst van vrijwilligers hangt af van de uitkomsten van de landelijke discussie over de taakdifferentiatie brandweer als gevolg van EU-regelgeving. Regionaal is er een projectteam en bestuurlijke klankbordgroep ingesteld die dit uitwerken voor IJsselland.
7.	De brandweer is voorbereid op het optreden bij extreem geweld. Hiervoor is personeel getraind en is noodzakelijk materieel aangeschaft.	<ul style="list-style-type: none"> Regiobreed wordt in trainingen aandacht besteed aan de omgang met slachtoffers van extreem geweld. In eerste instantie zijn alleen in de steden waar de kans om op te moeten treden bij extreem geweld het grootst is (Zwolle en Deventer) 'medial kits' aangeschaft. Dit is in lijn met de landelijke richtlijn terrorisme gevolgbestrijding (TGB). Begin 2020 heeft de Inspectie J&V een rapportage van een onderzoek naar de voorbereiding op hulpverlening na een terroristische aanslag gepresenteerd. Er blijken in het land veel verschillen te zijn. We gaan hier in 2020 mee verder.

Prestaties die geleverd zijn aan de gemeenten

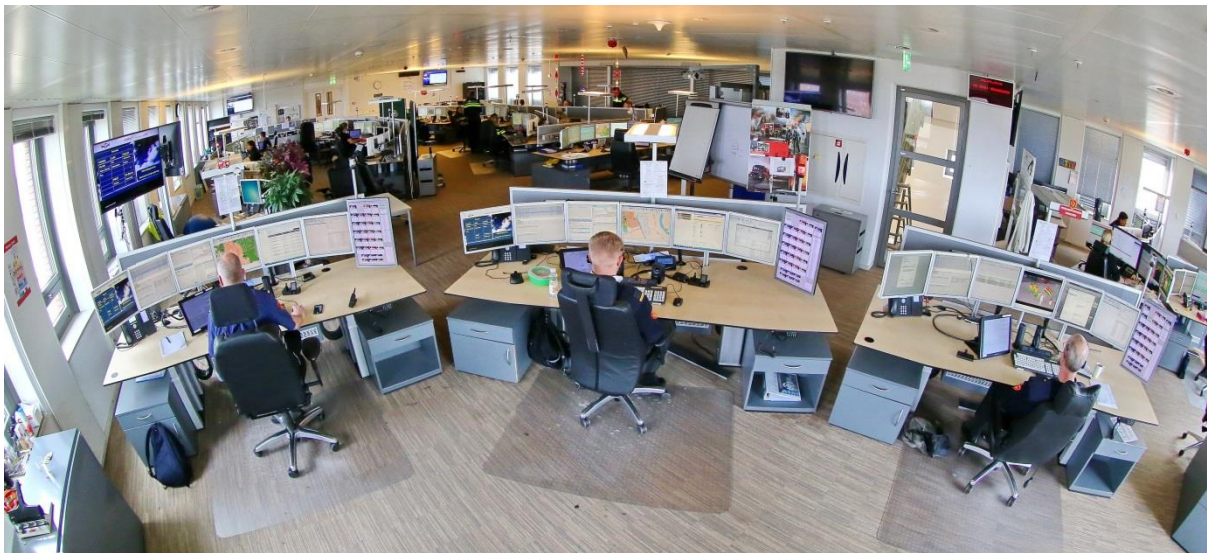

Totaal aantal alarmeringen betreft alle prioriteiten. Aantal (automatische) brandmeldingen betreft alleen de prioriteit 1-meldingen, aangezien deze gekoppeld zijn aan de opkomsttijden in het dekkingsplan.

Hulpverleningen zijn o.a. (verkeers-)ongevallen met beknelling, het helpen bij storm- en waterschade, assistentie ambulance en het redden van dieren.

Brandweezorg – Meldkamer

Nr.	Wat gaan we in 2019 doen?	Realisatie
1.	We bekostigen voor ons deel het gebouw, de ICT en de (opgeleide en getrainde) brandweercentralisten.	<ul style="list-style-type: none">• Gerealiseerd
2.	We monitoren de uitruktijden van de brandweerposten en passen de alarmering van posten aan als de burger daarmee snellere brandweezorg ontvangt.	<ul style="list-style-type: none">• Gerealiseerd
3.	Bij een automatische alarmering wordt bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees eerst de melding geverifieerd door middel van contrabellen. Daarnaast wordt een aantal nevenwerkzaamheden voor het Openbaar brandmeldsysteem uitgevoerd door centralisten. Dit bestaat onder meer uit het acteren op storingen en het behandelen van verzoeken tot testen van een installatie.	<ul style="list-style-type: none">• Gerealiseerd
4.	In fase 4 van de samenvoeging van de meldkamers (2019) vindt implementatie plaats van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de overgang. Harmonisatiemaatregelen worden, bij voorkeur, zo veel mogelijk al in de huidige meldkamers ingevoerd.	<ul style="list-style-type: none">• In november heeft het algemeen bestuur van de Meldkamer Oost-Nederland (MON) ingestemd met de overdracht van het beheer van de MON naar de politie (Landelijke Meldkamer Samenwerking) per 1 januari 2020. Deze overdracht is afgerond. Zie ook het onderdeel Crisisbeheersing, Bestrijden, Algemeen, punt 5.

Verplichte hoofdstukken Besluit begroting en verantwoording

Inleiding

Op grond van artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dient het jaarverslag een aantal verplichte paragrafen te bevatten. Voor Veiligheidsregio IJsselland zijn dit:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Bedrijfsvoering
3. Financiering
4. Verbonden partijen
5. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragrafen staat de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Veiligheidsregio IJsselland kenmerkt zich door risicomanagement in het primaire proces. Aan het managen van de veiligheidsrisico's van burgers ontleent de organisatie immers haar bestaansrecht.

Toch heeft de veiligheidsregio meer risico's te managen, vooral ten aanzien van de bedrijfsvoering (bijv. ICT, HR, juridisch, kwaliteit, fraude). Op deze risico's moet de veiligheidsregio minstens zo goed bedacht zijn om het primaire proces te laten functioneren. De risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering van Veiligheidsregio IJsselland zijn in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's kan onze organisatie op een verantwoorde wijze besluiten nemen, zodat de huidige risico's en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van onze organisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is het weerstandsvermogen berekend.

Corona-pandemie

Veiligheidsregio IJsselland heeft door de coronacrisis ook vergaande maatregelen genomen ter voorkoming van verspreiding en bescherming van de medewerkers. Samen zorgen we ervoor dat we onze rol in de crisis goed kunnen invullen én dat we ons reguliere werk zo veel mogelijk blijven doen waar dat kan. Eventuele financiële consequenties zijn nu nog niet in te schatten.

Risicoprofiel

Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van onze organisatie in kaart te brengen. Uit de inventarisatie zijn vanuit de verschillende teams risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg, die van belang zijn. In het navolgende overzicht zijn de tien risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit. In 2021 wordt opnieuw een risico-inventarisatie gedaan.

Nr.	Risico gebeurtenis	Kans	Maximaal financieel gevolg
1	Grootschalige/langdurige inzet waarvan de kosten boven het hiervoor geraamde bedrag komen en geen compensatie plaatsvindt.	10%	€ 1.500.000
2	Rente wordt hoger dan waarmee we in de begroting rekening hebben gehouden.	30%	€ 500.000
3	Fiscale controle van de Belastingdienst (boete).	30%	€ 500.000
4	Bericht stijging van pensioenpremie nadat begroting is vastgesteld.	50%	€ 190.000
5	Datalek van geregistreerde gegevens (privacygevoelig of vertrouwelijk).	50%	€ 250.000
6	Reserve transitie meldkamer blijkt onvoldoende om de hogere kosten die daaruit voortvloeien te kunnen opvangen.	50%	€ 250.000
7	Het Veiligheidsberaad neemt besluiten met financiële en personele gevolgen voor Veiligheidsregio IJsselland.	70%	€ 100.000
8	Minder aanbieders voor oefentrajecten op de markt waardoor inschrijvingen bij aanbestedingen hoger uitvallen dan verwacht.		
9	Wijzigingen in beleid of financiering van de Rijksoverheid.	50%	€ 100.000
10	Complexiteit Europese aanbestedingen.	50%	€ 100.000

Weerstandsvermogen

Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van het benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Hiervoor is de simulatiemethodiek Monte-Carlo gebruikt. In de eerste plaats heeft dit geleid tot uitspraken over de mate van zekerheid dat het beschikbare weerstandsvermogen voldoende is om de risico's op te vangen. Daarnaast geeft deze analyse antwoord op de vraag welke risico's het meest bepalend zijn in de bepaling van de aan te houden risicovoorziening. Het terugdringen van deze risico's heeft het grootste effect.

Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een beschikbaar weerstandsvermogen (reserve) van één miljoen euro. Het algemeen bestuur heeft in het voorjaar van 2017 besloten om vooralsnog met de huidige beschikbare reserve/ weerstandscapaciteit van één miljoen euro te volstaan in plaats van

de berekende 1,18 miljoen euro. De eventuele aanpassing van de hoogte van de aan te houden reserve/ weerstandscapaciteit is aan de orde als uit de praktijk blijkt dat dat nodig is.

Financiële kengetallen

Als gemeenschappelijke regelingen is het verplicht om een uniforme basisset financiële kengetallen op te nemen. Hieronder een overzicht van de kengetallen, die voor Veiligheidsregio IJsselland van toepassing zijn.

Kengetallen 2018	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Netto schuldquote	56%	64%	52%
Solvabiliteitsratio	14%	11%	15%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

De andere ratio's (die verplicht zijn voorgeschreven conform BBV) zijn niet opgenomen in verband met het niet van toepassing zijn op Veiligheidsregio IJsselland.

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG-uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. Dit is met 52% het geval bij Veiligheidsregio IJsselland. De netto schuldquote is voor 2019 iets lager ten opzichte van 2018 door het aflossen van twee langlopende leningen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Wanneer wij het solvabiliteitspercentage afzetten tegen vergelijkbare veiligheidsregio's kan worden gesteld dat Veiligheidsregio IJsselland met 15% een laag solvabiliteitspercentage heeft. Buiten een algemene reserve en enkele bestemmingsreserves (egalisatie kapitaalslasten, opleidingen en vorming landelijke meldkamer) ligt het niet in de lijn om het eigen vermogen te verhogen, zodat de ratio gemiddeld op dit niveau blijft. Hierbij merken wij op dat het volledige resultaat 2019 is meegenomen in het solvabiliteitspercentage voor 2019. De solvabiliteitsratio is voor 2019 hoger ten opzichte van 2018 door toename van het eigen vermogen. Dit wordt veroorzaakt door onder andere een storting in de reserve transitie meldkamer vanuit het jaarrekeningresultaat 2018..

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage en de

rijksbijdrage. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor Veiligheidsregio IJsselland ligt op 0%. Voor een mogelijke structurele tegenvaller in de toekomst zullen wij de deelnemende gemeente een voorstel doen hoe deze financieel te dekken.

Bedrijfsvoering

Facilitaire zaken

Om de zelfredzaamheid van inwoners te stimuleren, zijn AED's bij vijftien brandweerkazernes geplaatst. Zie hiertoe de programmaverantwoording, Crisisbeheersing, Bestrijden, GHOR.

Duurzaamheidsonderzoeken voor kazerne Deventer en Zwolle zijn opgestart. Onduidelijkheid hierbij is of de verhuurder (gemeente) of de gebruiker (veiligheidsregio) de duurzaamheidsmaatregelen moet financieren. We proberen dit te combineren met acties die voortkomen uit de Risico Inventarisaties en Evaluaties (RI&E's). We combineren het waar mogelijk met meerjarenonderhoud om het zo kosteneffectief mogelijk uit te voeren.

HRM

Elke medewerker heeft in 2019 een training 'Wat ik je nog wilde zeggen' gevolgd. Deze training draagt bij aan het vergroten van de aanspreekcultuur binnen onze organisatie. Daarnaast is er structureel aandacht voor het vergroten van het persoonlijk leiderschap en het blijvend leren en ontwikkelen. Diverse teams zijn gestart met teamontwikkeltrajecten. VR Academy ontwikkelt zich eveneens, op basis van de behoeften van de teams. Het leiderschapsontwikkeltraject in 2019 stond in het teken van het betekenis geven aan de kernwaarden, in combinatie met de ontwikkelopgaven vanuit de strategische beleidsagenda. Daarnaast is er volop aandacht voor de doorontwikkeling van E-HRM, waardoor processen efficiënter worden uitgevoerd.

Vlak voor de zomer is het Generatiepact ingevoerd. Met dit instrument dragen we bij aan een verhoogde duurzame inzetbaarheid voor onze medewerkers. Tevens bieden we ruimte om jonge medewerkers in te laten stromen.

Informatie en automatisering (I&A)

Er is een werkgroep gestart die structureel aandacht besteed aan het veilig stellen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van digitale en niet-digitale informatie. De werkgroep voert acties uit aan de hand van een actielijst, gebaseerd op de normen voor informatiebeveiliging en de aanbevelingen van de accountant.

Het centrale serverpark wordt momenteel vernieuwd. Op vrijwel alle locaties is, conform planning, de werkplekhardware vervangen. Eveneens zijn de audiovisuele middelen op de diverse posten vernieuwd. De contracten voor mobiele telefonie en printvoorzieningen zijn vernieuwd. De applicatie LiveOp (informatie tijdens een incident) is geïmplementeerd.

Financiën

Het nieuwe financiële systeem is verder uitgebouwd en toegankelijk gemaakt. De implementatie van een nieuwe versie vindt medio 2020 plaats. De uitvoering van de impactanalyse hiervan is gereed. Het elektronisch factureren met E-invoice is geïmplementeerd. Daardoor is het facturatieproces efficiënter en voldoen we aan de wettelijke verplichtingen.

Met betrekking tot de opmerkingen in de Managementletter zijn, op het gebied van rechtmatigheid, al enkele aanpassingen gedaan en enkele werkprocessen herijkt, zoals de processen 'Aanmaak crediteuren', 'Kas', 'Betalingen' en 'Treasury'. Dit krijgt een vervolg in 2020.

Verplichte beleidsindicatoren

Taakveld	Naam	Eenheid	Indicator
0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,54
0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,51
0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 37,63
0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen	7,2%
0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van de totale lasten	18,6%

Financiering

Inleiding

De kaders voor financiering zijn gebaseerd op de 'Wet Financiering Decentrale Overheden' (FIDO) en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsregelingen. Het eigen treasurybeleid van Veiligheidsregio IJsselland is vastgelegd in het treasurystatuut.

In de wet FIDO is bepaald dat een financieringsparagraaf in de begroting wordt opgenomen. Ook is vastgelegd welke informatie de financieringsparagraaf dient te bevatten. Dit zijn de:

- het kasgeldlimiet;
- de renterisiconorm;
- de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- de rentevisie;
- de rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Kasgeldlimiet

De organisatie probeert zoveel mogelijk met kort geld te financieren. Door adequaat de renteontwikkelingen te blijven volgen kan optimaal gebruik worden gemaakt van de huidige lage

rentepercentages, waarbij de kasgeldlimiet per kwartaal niet wordt overschreden. De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt 8,2%. De kasgeldlimiet voor Veiligheidsregio IJsselland bedraagt $0,082 * 44,2$ miljoen euro = 3,6 miljoen euro. Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend. In 2019 hebben wij geen kasgeldleningen aangetrokken.

Hier volgt een totaaloverzicht van het jaar 2019 van de modelstaten per kwartaal.

Kwartaal	Gemiddelde vlottende schuld	Gemiddelde vlottende middelen	netto vlottend tekort (+) of Overschot middelen (-)	Kasgeldlimiet	Ruimte (-) of overschrijding (+)
1e kwartaal	€ -	€ 5.829.980	€ -5.829.980	€ 3.624.545	€ -9.454.525
2e kwartaal	€ -	€ 6.851.820	€ -6.851.820	€ 3.624.545	€ -10.476.365
3e kwartaal	€ -	€ 6.983.558	€ -6.983.558	€ 3.624.545	€ -10.608.103
4e kwartaal	€ -	€ 7.551.913	€ -7.551.913	€ 3.624.545	€ -11.176.458

Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de kasgeldlimiet niet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden.

Renterisiconorm

Door berekening van de renterisiconorm verkrijgen wij inzicht in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. De renterisiconorm is gebaseerd op het begrotingstotaal en schrijft voor hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan één jaar. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Hierbij de ingevulde modelstaat voor de berekening van het renterisiconorm.

Modelstaat B	W 2019
1. Renteherzieningen/ herfinanciering	€ -
2. Aflossingen *	
3. Renterisico (1+2)	€ -
4. Renterisiconorm	€ 8.892.168
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	€ 8.892.168
5b. Overschrijding renterisiconorm (3>4)	€ -
4a Begrotingstotaal	€ 44.460.838
4b Percentage regeling	20%
4. Renterisiconorm	€ 8.892.168

* Dit is exclusief de aflossingen van de gemeentelijke leningen m.b.t. de overname van de kazernes. Met deze aflossing vervalt ook de boekwaarde van de kazernes en gaan de kazernes weer gehuurd worden. Er vindt dus geen herfinanciering plaats.	€ 1.573.199
---	-------------

In 2019 heeft de veiligheidsregio geen langlopende lening afgesloten en wordt dus voldaan aan de renterisiconorm.

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Door de toename van materieel en kapitaalgoederen en de tijdelijke overname van een deel van de jonge brandweerkazernes en -posten heeft Veiligheidsregio IJsselland een financieringsbehoefte. Dit leidt tot omvangrijke uitgaande kasstromen waardoor het aantrekken van leningen noodzakelijk was en is.

Bepaling financieringsbehoefte 2019:

Boekwaarde investeringen		€ 28.607.458
Reserves en voorzieningen	€ 5.616.324	
	€	
Langlopende geldleningen	<u>25.589.540</u>	
		<u>€ 31.205.865</u>
Overschot aan financieringsmiddelen		<u><u>€ -2.598.406</u></u>

Uit het overzicht blijkt dat wij een overschot aan financieringsmiddelen hebben van ruim 2,5 miljoen euro. Uit onze liquiditeitsplanning over 2019 was de verwachting dat wij meer geld nodig hadden. Door uitstel van de (vervangings)investeringen is een overschot aan financieringsmiddelen. Voor de rentelasten van deze langlopende lening is structurele dekking aanwezig in de programmabegroting.

Voor de tijdelijke overname van de brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal 28,9 miljoen euro geleend van verschillende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per gebouw aangesloten op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). In 2019 zijn er twee kazernes overgedragen aan de gemeenten, namelijk kazerne Wesepe en Zwartsluis.

Rentevisie

In de begroting 2019 zijn wij uitgegaan van 2,5% rente voor bestaand en nieuw aan te trekken materieel en 3,5% voor het tijdelijk overnemen van een aantal gebouwen. In 2019 zijn er geen extra leningen aangetrokken door uitstel van investeringen. Dit heeft rentevoordelen opgeleverd en zijn via begrotingswijzigingen in de tussentijdse bestuursrapportages gerapporteerd. Over de reserves en voorzieningen wordt/is geen rente berekend.

Renteschema

a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	525.885
b. De externe rentebaten	-/- €	-
<hr/>		
Totaal door te rekenen externe rente	€	525.885
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend.	-/- €	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- €	-
<hr/>		
Saldo door te rekenen externe rente	€	525.885
d1. Rente over eigen vermogen	€	-
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	€	-
<hr/>		
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	€	525.885
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/- €	525.885
<hr/>		
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	€	-

Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

De opbrengst uit de financieringsfunctie is de creditrente in rekeningcourant (schatkistbankieren). In 2019 hebben wij geen rentebedrag ontvangen voor het rekeningsaldo bij de schatkist.

Verbonden partijen

In deze paragraaf geven wij inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee Veiligheidsregio IJsselland een bestuurlijke en financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang bedoelen wij dat Veiligheidsregio IJsselland middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op Veiligheidsregio IJsselland kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als Veiligheidsregio IJsselland bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Stichting Brandweeropleidingen BOGO ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Door het onderwijs continu te blijven ontwikkelen, draagt Stichting BOGO bij aan een vakbekwame brandweer binnen de veiligheidsregio's Flevoland, IJsselland, Twente, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid.

Bestuurlijk en financieel belang

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten/ directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's . Het stichtingsbestuur benoemt de bestuursleden.

Na liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden. Veiligheidsregio IJsselland staat niet garant voor de eventuele tekorten van Stichting BOGO.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de twee leden in het algemeen bestuur.

Risicoanalyse

Stichting BOGO is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid en zonder overwegende zeggenschap. De veiligheidsregio betaalt niet een jaarlijkse bijdrage, maar neemt diensten (cursussen) af. De eventuele onrechtmatige transacties door Stichting BOGO werken niet door naar de veiligheidsregio.

Meldkamer Oost Nederland (MON)

Doelstelling

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland heeft volgens artikel 35 van de Wet veiligheidsregio's de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer, die is ingesteld en in stand wordt gehouden door het bestuur ten behoeve van de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak. Met dien verstande dat de nationale politie zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de meldkamer en de vergunninghouder van de ambulancezorg voor de ambulancezorg. Per 1 oktober 2010 is de gemeenschappelijke regeling MON van kracht. De meldkamer is gevestigd in Apeldoorn en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling is gevestigd in Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire meldkamer en de alarmcentrale van de brandweer. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling MON voert het beheer van de meldkamerfaciliteiten. De kosten voor de exploitatie worden op basis van een begroting (en nacalculatie) gedeclareerd bij Veiligheidsregio IJsselland.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de leden in het bestuur.

Risicoanalyse

De MON is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid. De veiligheidsregio betaalt jaarlijks een financiële bijdrage. De MON heeft geen reserves die kunnen dienen als buffer of dekking voor tegenvallers. Daarentegen hebben de deelnemers afgesproken dat de meldkamer te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen. Dit is vastgelegd in de

gemeenschappelijke regeling MON. De eventuele onrechtmatige transacties door de MON werken niet door naar de veiligheidsregio.

MON	1-1-2019	(concept) 31-12-2019
Eigen vermogen (excl. resultaat)	-	-
Vreemd vermogen	480.162	336.029
Resultaat 2019	-	-

Onderhoud kapitaalgoederen

Met uitzondering van de gebouwen die jonger zijn dan tien jaar wordt de huisvesting gehuurd van de elf gemeenten. De huurprijs wordt gebaseerd op de kostprijs voor de gemeenten. Op basis van de begrotingen van de gemeenten zijn de volledige huisvestingskosten in beeld gebracht inclusief de kosten voor groot onderhoud.

Het groot onderhoud voor alle brandweerkazernes wordt uitgevoerd door de gemeentelijke vastgoedonderdelen. De kosten van dit groot onderhoud zijn in de nulmeting in beeld gebracht en maken naast de gemiddelde kapitaallasten deel uit van de huurprijzen. Bij de nog vier brandweerkazernes die vanaf 2014 in tijdelijk eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland wordt het gemiddelde bedrag van het meerjarig groot onderhoudsplan gehanteerd als vergoeding aan de gemeente.

Binnen Veiligheidsregio IJsselland is het team Beheer & Techniek belast met het beheer en het onderhoud van al het rijdend materieel en de bijbehorende materialen. In de nog jonge organisatie wordt continu gewerkt aan efficiencyverbeteringen op dit gebied, waarbij telkenmale de balans moet worden gezocht tussen betrokkenheid van vrijwilligers in brandweerkazernes en de nodige zakelijkheid vanuit de organisatie.

Sociaal jaarverslag

Personele cijfers

In de volgende tabel zijn de formatie en de bezetting weergegeven van het jaar 2019. In dit overzicht zijn de medewerkers die op inhuurbasis een bijdrage hebben geleverd aan onze organisatie niet meegenomen. In het jaar 2019 hebben we gemiddeld 18 flexkrachten (uitzendkrachten en detacheringen) ingeleend.

De kosten voor medewerkers die afgelopen jaar op inhuurbasis werkzaamheden hebben verricht zijn financieel gedekt uit de niet ingevulde vacatureruimte.

Formatie en bezetting beroepsmedewerkers

Team	31-12-2019 FTE Formatie	31-12-2019 FTE Bezetting	Overbezetting (-)/ vacature ruimte (+) 31-12-2019
Directie & staf + flexibele schil	14	3	11
Team GHOR	8	8,12	-0,12
Team HRM	14,68	14,54	0,14
Team Veiligheidsbureau	7,49	8,62	-1,13
Team Risicobeheersing	28,34	27,69	0,65
Brandweezorg	92,8	91,75	1,05
Team I&A	14	13	1
Team Facilitair	15,5	12,95	2,55
Team Incidentbestrijding	17,2	16,90	0,30
Meldkamer	7,6	4,78	2,82
Team Vakbekwaamheid	17,18	18,50	-0,39
Team Beheer en Techniek	18,11	18,50	-0,39
Staf en Beleid	13,77	13,29	0,48
Team Financiën	13	9,51	3,49
	281,67	260,32	21,35

Het personeelsbestand bestond op 31 december 2019 uit 284 (beroeps)medewerkers ten opzichte van 290 op 31 december 2018 (exclusief 14 medewerkers die gebruik maken van de FLO-regeling).

Het gaat om:

- * 268 medewerkers met een vaste aanstelling voor onbepaalde tijd;
- * 15 medewerkers met een tijdelijke aanstelling voor bepaalde tijd;
- * 1 medewerker met een tijdelijke aanstelling voor onbepaalde tijd.

In en uitdienst

Beroepsmedewerkers

Team	Aantal 1-1-2019	Aantal 31-12-2019	Aantal	Instroom	Uitstroom
Directie & staf + flexibele schil	5	2	-3	0	3
Team GHOR	9	10	+1	1	0
Team HRM	17	17	0	2	2
Team Veiligheidsbureau	15	14	-1	2	3
Team Risicobeheersing	29	29	0	1	1
Brandweezorg	91	94	+3	8	5
Team I&A	13	13	0	0	0
Team Facilitair	19	17	-2	1	3
Team Incidentbestrijding	18	18	0	0	0
Meldkamer	6	5	-1	0	1
Team vakbekwaamheid	20	19	-1	0	1
Team beheer en techniek	20	19	-1	0	1
Staf en Beleid	13	14	+1	3	2
Team Financiën	13	10	-3	0	3
	288	281			

Vrijwilligers (repressief en niet repressief)

Afdeling	Aantal op 1-1-2019	instroom	uitstroom	Aantal op 31-12-2019
Balkbrug	14	3	2	15
Bathmen	27	1	2	26
Bergentheim	13	2		15
Dalfsen	34	2	4	32
De Krim	14		1	13
Dedemsvaart	25	4	4	25
Deventer	34	5	5	34
Diepenveen	22	2	4	20
Genemuiden	26		5	21
Giethoorn	17	3	1	19
Gramsbergen	15			15

Afdeling	Aantal op 1-1-2019	instroom	uitstroom	Aantal op 31-12-2019
Hardenberg	43	2	2	43
Hasselt	21	1	1	21
Heeten	15	1	1	15
Heino	19	2		21
Ijsselmuiden	22	1	1	22
Kampen	47	3	2	48
Kuinre	15			15
Lemelerveld	23		1	22
Luttenberg	14	1		15
Nieuwleusen	21	4	2	23
Oldemarkt	18		1	17
Olst	18	1	2	17
Ommen	31	1	1	31
Raalte	24		1	23
Slagharen	14	3		17
Staphorst	24		2	22
Steenwijk	25	1	2	24
Team incidentbestrijding (STH + AGS)	5	3	2	6
Team risicobeheersing II	1			1
Team vakbekwaamheid (Kerninstructeurs)	23	1	1	23
Vollenhove	17	2	1	18
Welsum	17			17
Wesepe	18	1		19
Wijhe	19		3	16
Zwartsluis	16	1	2	15
Zwolle	70	3	8	65
	821	54	64	811
	1-1-2019	instroom	uitstroom	31-12-2019

NB: Een aantal vrijwilligers is inzetbaar bij meerdere posten. In het overzicht wordt de vrijwilliger maar 1 keer geteld.

Op 31 december 2018 waren er 813 vrijwilligers in dienst. Het aantal vrijwilligers is ten opzichte van 2018 dus gedaald met twee collega's. In het jaar 2019 is er nog geen sprake geweest van onderbezetting op de posten. Voor de komende jaren voorzien we wel een capaciteitsvraagstuk bij sommige posten. In de werving en selectie wordt hier extra aandacht aan besteed om de capaciteit op sterkte te houden.

Stagiaires

Als overheidsorganisatie bieden wij ook de mogelijkheden om te leren. In het jaar 2019 hebben wij tien stagiaires mogen verwelkomen:

- 2 Team Veiligheidsbureau
- 3 Team I&A
- 1 Team HRM
- 3 Staf en Beleid
- 1 Team Facilitair

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim binnen Veiligheidsregio IJsselland bedroeg 3,89% in 2019. Voor de derde keer op rij zien we een verlaging van het ziekteverzuimpercentage binnen onze organisatie. Het landelijk gemiddelde van de laatste drie kwartalen in 2019 ligt op 5,4%. Het verzuimpercentage van het vierde kwartaal 2019 is door het CBS nog niet gepubliceerd.

Verzuimpercentage

	Verzuimpercentage Veiligheidsregio IJsselland	CBS Landelijk gemiddelde Openbaar bestuur en overheidsdiensten
2016	5,36%	5,3%
2017	4,77%	5,3%
2018	4,24%	5,6%
2019	3,89%	5,4% (excl. laatste kwartaal)

Arbeidsomstandigheden

In deze paragraaf volgt een overzicht van activiteiten die in 2019 binnen Veiligheidsregio IJsselland op het gebied van arbeidsomstandigheden hebben plaatsgevonden.

Ongevallen en incidenten

Melden van ongevallen is sinds een nieuwe meldingsknop op het beginscherm van het intranet in gebruik is genomen, laagdrempelig geworden. Medewerkers worden ook gestimuleerd om incidenten en bijna-ongevallen te melden. In het verleden werd dit minder snel gedaan.

In 2019 zijn er 38 verschillende gevaarlijke situaties, ongevallen en bijna-ongevallen gemeld bij de Arbo-medewerker. Het gaat om de volgende incidenten:

- 11 Incidenten tijdens oefenactiviteiten van de brandweer;
- 9 tijdens operationeel optreden van brandweer;
- 7 tijdens kantooractiviteiten;
- 3 tijdens brandweeropleiding;
- 2 tijdens PPMO-activiteiten;
- 1 tijdens sportactiviteiten;
- 1 tijdens logistieke activiteiten;

- 4 op het gebied van overige omstandigheden.

Deze meldingen zijn opgeslagen in de persoonsdossiers van de betrokkenen. Tevens zijn er acties uitgezet naar aanleiding van incidenten die daar aanleiding voor hebben gegeven. Dit heeft onder andere geresulteerd in het verbeteren van procedures, werkmethodes en techniek zodat ongevallen in de toekomst kunnen worden voorkomen of beperkt.

Arbo Management Systeem

Om te kunnen leren van incidenten is begin 2019 gekeken of het melden van ongevallen onder eigen personeel verbeterd kon worden. Hiervoor is gekeken naar het laagdrempelig maken van het meldingsproces. Door verschillende gremia vanuit Veiligheidsregio IJsselland is besloten om het Arbo Management Systeem in huis te halen. Dit systeem kan naast de registratie van ongevallen ook gebruikt worden voor de borging van de RI&E. Dit systeem is in de loop van 2019 ingericht en in gebruik genomen. Medewerkers kunnen via een meldingsknop op de intranetpagina eenvoudig een melding maken van een ongeval, bijna-ongeval, gevaarlijke situatie of ongewenste omgangsvorm. Zo krijgen wij beter inzicht in de gevaren van het werk en kunnen deze worden verbeterd zodat alle medewerkers veiliger en gezonder kunnen werken.

Meldingen gevaarlijke stoffen

Dit jaar zijn de blootstellingen aan gevaarlijke stoffen weer meegenomen. In 2019 zijn elf personen in aanraking gekomen met gevaarlijke stoffen bij twee verschillende incidenten. De gemelde situaties gaven geen aanleiding om de Inspecteur van SZW in te schakelen. Deze incidenten zijn wel teruggekoppeld met diverse gremia in het Arboplatform.

Arbodienst

Net zoals voorgaand jaar is er in 2019 structureel overleg geweest tussen de bedrijfsarts, leidinggevenden en HRM-medewerkers in de vorm van een sociaal medisch team (SMT). Het doel van het SMT is dat deze actoren per individuele situatie kunnen deelnemen aan het overleg om duurzame inzetbaarheid van de medewerkers te bevorderen. Indien noodzakelijk vindt maatwerk plaats. Medewerkers kunnen ook zelfstandig contact opnemen met de Arbodienst.

Ongewenst gedrag

Gevolgen van ongewenste omgangsvormen kunnen een enorme impact hebben op medewerkers en in bijzondere situaties op de omgeving en de organisatie. Medewerkers kunnen gebruik maken van een speciaal opgeleide vertrouwenspersoon, gefaciliteerd door de Arbodienst. De werkzaamheden van de vertrouwenspersoon bestaan uit de eerste emotionele opvang, hulp aan de betrokken medewerker, advisering voor een plan van aanpak, ondersteuning bij het realiseren van de gewenste aanpak, eventuele doorverwijzingen en nazorg. In 2019 is er twee keer gebruik gemaakt van de vertrouwenspersoon. Er zijn geen meldingen ongewenst gedrag gedaan.

Veilige publieke taak (agressie & geweld)

In het afgelopen jaar is geen melding gedaan van agressie en geweld, ook niet tijdens de jaarwisseling.

Arbo-Programma Veilig & Gezond

In 2017 is het Arbo-platform samengesteld, om in ieder geval alle Arbo-gerelateerde werkzaamheden bij elkaar te brengen. In 2018 heeft dit platform hard gewerkt aan een programmatische aanpak van alle in te schatten werkzaamheden en in november is het programmaplan door het managementteam vastgesteld.

Het programma streeft een tweetal doelen na:

- Veiliger werken, met minder onveilige situaties en minder incidenten;
- Het stimuleren van een gezonder leven, om mede daarmee een meer duurzame inzet van onze medewerkers te realiseren.

Concrete activiteiten die in het licht van het programma in 2019 plaatsvonden en bijdragen aan het realiseren van de strategische doelen:

Algemeen

- Het programma 'Veilig & Gezond' is medio juni/juli geëvalueerd en nieuwe speerpunten zijn benoemd.

Veiliger werken, met minder onveilige situaties en minder incidenten;

- De contacten met het landelijke platform Arbeidsveiligheid zijn onderhouden;
- In 2019 hebben we geparticipeerd in een pilot 'gedragsinterventie' van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Samen met de regio Midden West Brabant zijn interventies ontwikkeld, om veiliger en gezonder met ademluchtapparatuur om te gaan. In 2020 zullen de uitkomsten waar mogelijk worden geïmplementeerd in de gehele repressieve organisatie.
- Om beter voorbereid te zijn op de periodieke brandweerkeuring (PPMO) is voor alle medewerkers het trainingsprogramma 'PPMO@home' ontwikkeld en verspreid.
- De RI&E gebouwen heeft in de tweede helft van 2019 een vervolg gekregen door de actiepunten projectmatig op te pakken. Dit krijgt ook in 2020 een vervolg.
- Alle repressieve aandachtskarten uit de voormalige twaalf kwaliteitshandboeken Arbo en Milieu zijn ondergebracht in één repressief Handboek.

Het stimuleren van een gezonder leven, om mede daarmee een meer duurzame inzet van onze medewerkers te realiseren.

- Er worden wekelijks sportlessen georganiseerd voor personeel;

Bijlage 1: Programma toekomstbestendige brandweerzorg

TOEKOMSTBESTENDIGE BRANDWEERZORG

Incidentbestrijding is maatwerk

- Herverdeling materieel (1e spoor)
- Effectiviteit van posten herzien (2e spoor)
- Implementatie Visie Bluswatervoorziening (reductie brandkranen)
- Nieuw dekkingsplan (Rembrand: gebiedsgerichte opkomsttijden)
- Functie- en postdifferentiatie/specialisatie (niet elke post hoeft hetzelfde te doen)
- Uitruk op Maat (TS4)
- Datagedreven brandrisicoprofiel (dashboard)
- Inzet brandweer t.b.v. reanimatie
- TRA (taak risico analyse)

Informatiegestuurd werken

- Data gedreven brandrisicoprofiel
- Ontwikkeling operationele dashboards t.b.v. dekkingsplan en brandweer actiecentrum
- Briefing app t.b.v. de voorbereiding op incidenten
- Verbetering informatievoorziening t.b.v. operatiën (vervanging Mobile Data Terminal) door LiveOpX
- Slim alarmeren vrijwilligers: PreCom
- Talking Traffic (intelligente verkeersregelinstantie)
- Dynamisch alarmeren leidinggevende functionarissen crisisorganisatie

Voor en met elkaar werken

- Samenvoegen gaspakkenteams binnen regio's Oost-5
- Interregionaal samenwerken PROF-functionarissen
- Landelijke samenwerking op het gebied van grootschalig en specialistisch optreden
- Meldkamer Samenwerking Oost-Nederland
- Interregionaal samenwerken leidinggevende functionarissen crisisorganisatie

Vakinhoud in beweging

- Vakbekwaam worden en blijven (opleiden en bijscholen)
- Kwaliteitsverbetering verlengde oefenstaf
- Vraaggestuurd oefenen
- Invoer profchecks
- Realistisch oefenen manschappen/bevelvoerders
- Implementeren veranderende wet- en regelgeving brandweerdruiken
- Implementeren landelijke lijn TGB (terrorismegevolgbestrijding)
- Inzet camera's voor betere informatievoorziening
- SOS toegang
- Pilot Coldcutter (bestrijding van buitenaf)
- Voorbereiden op nieuwe risico's (energietransitie)

Organisatie

- Uitwerking consequenties EU regelgeving op de inzet vrijwilligers (repressief en niet-repressief)
- Formatieplan vrijwilligers + strategisch personeelsplan
- Harmonisering roostersystematiek 24-uursdienst met het oog op de verdeling van werk-/wacht-/slaaptijden
- Verbreden werving vrijwilligers naar koude contacten
- Implementatie ontwikkelpools voor leidinggevendenden crisisorganisatie
- Visie op technische hulpverlening
- Toekomstbestendige invulling leidinggevende functionarissen crisisorganisatie

Bijlage 2: Overzicht postalarmeringen 2019

2019

Gemeente_kazerne	Alarm	Brand	Dienstverlening	Leefmilieu	Ongeval	Totaal
☐ Dalfsen	39	63	53	20	32	207
04 Dalfsen	20	32	22	4	9	87
04 Lemelerveld	13	15	20	8	7	63
04 Nieuwleusen	8	25	12	8	17	70
☐ Deventer	220	209	198	76	57	760
04 Bathmen	5	19	15	19	12	70
04 Deventer 1	193	187	168	56	52	656
04 Deventer 2	6	8	5	1	5	25
04 Diepenveen	18	14	20	3	2	57
☐ Hardenberg	98	135	82	41	25	381
04 Balkbrug	21	21	4	7	3	56
04 Bergentheim	3	22	15	5	6	51
04 De Krim		12	8	1	1	22
04 Dedemsvaart	28	32	8	9	4	81
04 Gramsbergen	9	9	8	1	4	31
04 Hardenberg	41	88	44	18	21	212
04 Slagharen	3	20	12	6	4	45
☐ Kampen	88	107	106	12	29	343
04 Ijsselmuiden	40	46	42	9	6	143
04 Kampen	59	88	75	5	28	256
☐ Olst-Wijhe	34	36	22	20	15	127
04 Olst	18	9	9	7	6	49
04 Welsum		7			1	8
04 Wesepe	1	7	3	11	3	25
04 Wijhe	18	19	11	2	9	59
☐ Ommen	40	47	12	14	9	122
04 Ommen	40	47	12	14	9	122
☐ Raalte	33	53	51	26	18	181
04 Heeten		7	10	3	5	25
04 Heino	10	26	9	9	4	58
04 Luttenberg	4	6	4	2	2	18
04 Raalte	19	19	30	12	10	90
☐ Staphorst	24	35	15	10	18	102
04 Staphorst	24	35	15	10	18	102
☐ Steenwijkerland	31	108	70	33	22	264
04 Giethoorn	7	25	14	7	5	58
04 Kuinre	1	3	1	4	3	12
04 Oldemarkt	1	24	7	9	4	45
04 Steenwijk	18	69	42	13	19	161
04 Vollenhove	4	26	11		4	45
☐ Zwartewaterland	65	68	33	15	7	188
04 Genemuiden	37	12	11	7		67
04 Hasselt	24	42	12	4	2	84
04 Zwartsluis	13	27	11	5	5	61
☐ Zwolle	333	361	309	44	86	1134
04 Zwolle Noord 1	225	199	164	17	57	663
04 Zwolle Noord 2	1	3	1			5
04 Zwolle Zuid 1	136	219	163	31	52	601
04 Zwolle Zuid 2		1				1
Totaal	996	1016	910	299	264	3486

Bijlage 3: oorzaken overschrijding opkomsttijden

In 2019 is in 80% van de uitrukken voldaan aan de normtijden uit het dekkingsplan. In 20% van de incidenten wordt de opkomsttijd dus overschreden. Bij een veelvoet van de overschrijdingen ligt de overschrijding onder de twee minuten.

De opkomsttijd bestaat uit de verwerkingstijd op de meldkamer, de uitruktijd (de tijd tussen alarmering en het uitrukken van het brandweervoertuig) en de aanrijtijd (de tijd tussen het weggrijden uit de post en de aankomst op de incidentlocatie). De overschrijdingen doen zich zowel voor bij de verwerking, het uitrukken en het aanrijden. Hieronder worden de oorzaken hiervan kort benoemd.

Oorzaken overschrijding tijdens het verwerken van de melding

Bij automatische brandmeldingen wordt tegenwoordig door de meldkamer contact opgenomen met het desbetreffende bedrijf om te checken of er daadwerkelijk sprake is van brand. Aangezien deze meldingen in circa 95% van de gevallen 'nodeloos' zijn, neemt daardoor het aantal nodeloze uitrukken af. Dit nabellen bij automatische meldingen zorgt echter wel voor langere opkomsttijden, indien het wel gewenst is dat de brandweer ter plaatse komt. Er wordt namelijk maximaal twee minuten op de uitslag hiervan gewacht.

Oorzaken overschrijdingen tijdens het uitrukken

Het zijn vooral vrijwillige posten die de uitruktijden overschrijden (en niet de posten met beroepsbrandweer). Dat is natuurlijk niet zo vreemd, aangezien de vrijwilligers niet op de post verblijven, maar eerst van hun huis, werk of een andere locatie moeten komen. De uitruktijd is hiermee grilliger van aard. Daarnaast blijkt een oorzaak van de overschrijdingen tijdens het uitrukken te maken te hebben met de weersinvloeden waardoor het langer duurt voordat een vrijwilliger op de post arriveert.

Oorzaken overschrijdingen tijdens het aanrijden

De oorzaken van overschrijdingen op het gebied van het aanrijden komen door weersinvloeden, maar ook doordat het brandweervoertuig wat gealarmeerd wordt zich niet in de post bevindt. Dit is aan de orde wanneer het voertuig vertrekt vanaf een andere incidentlocatie, binnen het gebied aan het oefenen is of niet beschikbaar is. Dit laatste kan zich bijvoorbeeld voordoen als het brandweervoertuig al ingezet is bij een incident, waardoor een ander brandweervoertuig van een andere post, met een langere aanrijtijd, gealarmeerd moet worden.

Verbeter Ontwikkelingen

Om te voldoen aan de opkomsttijden zoals die zijn gesteld in het bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan lopen op dit moment verschillende verbeterprojecten. Zoals het project 'Uitruk op maat' en projecten om het aantal nodeloze meldingen terug te dringen. Daarnaast wordt het dekkingsplan geactualiseerd.

Deel B: Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

N = Nadeel, V = Voordeel

	Begroting voor wijziging 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Lasten					
Programma Brandweezorg	30.342.430	29.941.141	30.530.576	589.435	N
Programma Crisisbeheersing	2.129.360	2.541.830	2.519.297	-22.533	V
Totaal lasten	32.471.790	32.482.971	33.049.873	566.902	N
Baten					
Programma Brandweezorg	-309.307	-544.307	-587.398	-43.091	V
Programma Crisisbeheersing	-142.528	-268.502	-324.584	-56.082	V
Totaal baten	-451.835	-812.809	-911.982	-99.173	V
Saldo programma's					
Programma Brandweezorg	30.033.123	29.396.834	29.943.178	546.344	N
Programma Crisisbeheersing	1.986.832	2.273.328	2.194.713	-78.615	V
Saldo programma's	32.019.955	31.670.162	32.137.891	467.729	N
Saldo algemene lasten en dekkingsmiddelen	-40.928.787	-41.109.579	-41.062.574	47.005	N
Overige baten en lasten (flexibele schil)	916.569	69.870	146.979	77.109	N
Gerealiseerde kosten overhead	7.838.661	7.910.515	7.512.928	-397.587	N
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-153.602	-1.459.032	-1.264.776	194.256	N
Bij: onttrekkingen aan reserves					
Programma Brandweer	-35.302	-35.302	-35.302	0	
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	-67.360	-67.360	-67.360	0	
Totaal onttrekkingen aan reserves	-102.662	-102.662	-102.662	0	
Af: stortingen in reserves					
Programma Brandweer	491.966	491.966	491.966	0	
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	116.298	116.298	116.298	0	
Totaal stortingen in reserves	608.264	608.264	608.264	0	
Saldo reserve mutaties	505.602	505.602	505.602	0	
Gerealiseerde resultaat	352.000	-953.430	-759.174	194.256	N

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Bij de analyse van het resultaat is het onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming van groot belang. Ingevolge het Besluit begroting en verantwoording (BBV) dient daarom een toelichting te worden gegeven op het gerealiseerde saldo baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat.

In het volgende overzicht wordt inzicht gegeven in de relatie tussen het gerealiseerde saldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat.

	<i>N = Nadeel, V = Voordeel</i>	
Gerealiseerde totale baten en lasten:		-1.264.776 V
<i>Mutaties in de reserves (incidenteel)</i>		
Storting egalisereserve kapitaallasten	608.264	N
Storting conform besluitvorming bestemming jaarrekeningresultaat	500.000	N
Onttrekking conform besluitvorming bestemming jaarrekeningresultaat	-500.000	V
Onttrekking incidentele compensatie Staphorst / Steenwijkerland	-67.360	V
Onttrekking egalisereserve kapitaallasten	<u>-35.302</u>	V
Per saldo onttrokken aan de reserves ten laste van de exploitatie		505.602 N
Gerealiseerde resultaat:		-759.174 V

De belangrijkste verschillen tussen de jaarrekening 2019 en de begroting 2019 (na wijzigingen) vóór mutaties in de reserves hebben zich voorgedaan op de volgende onderdelen:

<u>Programma (exclusief kosten overhead)</u>		
Programma Brandweezorg	546.300	N
Programma Crisisbeheersing	-78.600	V
		467.700 N
<u>Algemene lasten en dekkingsmiddelen</u>		
Eindheffing WKR	47.000	N
Overige baten en lasten	77.100	N
Overhead	-397.600	V
		-273.500 V
Totaal verschil voor mutaties in de reserves		194.200 N
<u>Afwijkingen mutaties reserves</u>		
Stortingen	0	
Onttrekkingen	0	
		0
Totaal verschil na mutaties in de reserves		194.200 N

De in de programmarekening voorkomende lastenoverschrijding op het programma Brandweezorg past binnen het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid, waardoor geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Ons algemene standpunt en die van onze belastingadviseur is dat VRIJ niet belasting- en aangifteplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Namelijk met de volgende redenering: voor het overgrote deel van de activiteiten/ inkomsten is er geen sprake van deelname economisch verkeer en dus kan er geen sprake zijn van het drijven van een onderneming. Bij de activiteiten (bijvoorbeeld detachering personeel) waarmee VRIJ wel deelneemt aan het economisch verkeer wordt niet gestreefd naar winst en worden er geen structurele overschotten gerealiseerd. Vandaar dat het bedrag voor heffing van de vennootschapsbelasting nihil is.

Deze toelichting en bijlage 8 Incidentele baten en lasten maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de toelichting overzicht baten en lasten. De toelichting van de algemene lasten en dekkingsmiddelen, overige baten en lasten en het overzicht overhead wordt in dit hoofdstuk gepresenteerd.

In de begroting van de Veiligheidsregio IJsselland zijn geen ramingen voor onvoorzien opgenomen. Derhalve is een overzicht van aanwending onvoorzien niet van toepassing.

Overzicht programma's

	Begroting voor wijziging 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Lasten					
Programma Brandweezorg	30.342.430	29.941.141	30.530.576	589.435	N
Programma Crisisbeheersing	2.129.360	2.541.830	2.519.297	-22.533	V
Totaal lasten	32.471.790	32.482.971	33.049.873	566.902	N
Baten					
Programma Brandweezorg	-309.307	-544.307	-587.398	-43.091	V
Programma Crisisbeheersing	-142.528	-268.502	-324.584	-56.082	V
Totaal baten	-451.835	-812.809	-911.982	-99.173	V
Saldo programma's					
Programma Brandweezorg	30.033.123	29.396.834	29.943.178	546.344	N
Programma Crisisbeheersing	1.986.832	2.273.328	2.194.713	-78.615	V
Totaal saldo programma's	32.019.955	31.670.162	32.137.891	467.729	N
Bij: onttrekkingen aan reserves	-35.302	-35.302	-35.302	0	
Af: stortingen in reserves	491.966	491.966	491.966	0	
Resultaat	32.476.619	32.126.826	32.594.555	467.729	N

Toelichting programma Brandweezorg.

N = Nadeel, V = Voordeel

Programma Brandweezorg		
<i>Personeelskosten</i>		
Hogere loonsomkosten instroom FLO vervangin	111.000	N
<i>Huisvestingskosten</i>		
Uitbreidingskosten toegangsverlening	40.000	N
Incidentele hogere kosten alarmopvolging	25.000	N
Hogere kosten Arbeidshygiëne	85.000	N
Hogere kosten schoonmaakcontrole	10.000	N
Verbouwing- en grootonderhoud 3 kazernes	105.000	N
Hogere energiekosten	40.000	N
<i>Brandweermaterieel</i>		
Hogere onderhoudskosten materieel	167.000	N
<i>Overige kosten</i>		
Diverse kleine overschrijdingen	6.000	N
Totaal lasten	589.000	N
<i>Opbrengsten</i>		
Hogere opbrengst detacheringen/UWV	-43.000	V
Totaal baten	-43.000	V
Totaal saldo baten en lasten	546.000	N

Toelichting programma Crisisbeheersing

N = Nadeel, V = Voordeel

Programma Brandweezorg		
<i>Personeelskosten</i>		
Lagere loonsomkosten	-49.000	V
Hogere kosten inhuur derden	27.000	N
Totaal lasten	-22.000	V
<i>Opbrengsten</i>		
Urendeclaratie INPREP	-56.000	V
Totaal baten	-56.000	V
Totaal saldo baten en lasten	-78.000	V

Saldo algemene lasten en dekkingsmiddelen*N = Nadeel, V = Voordeel*

	Begroting voor wijziging 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Eindheffing werkkostenregeling	0	0	44.887	44.887	N
Overige correcties loonheffingen	0	0	2.120	2.120	N
Gemeentelijke bijdragen	-35.176.837	-35.176.837	-35.176.837	0	
Rijksbijdrage rampenbetsrijding	-5.751.950	-5.932.742	-5.932.744	-2	V
Totaal algemene lasten en dekkingsmiddelen	-40.928.787	-41.109.579	-41.062.574	47.005	N
Bij: onttrekkingen aan reserves	-67.360	-67.360	-67.360	0	V
Af: stortingen in reserves	116.298	116.298	116.298	0	N
Resultaat	-40.879.849	-41.060.641	-41.013.636	47.005	N

Toelichting saldo algemene lasten en dekkingsmiddelen

Dit betreft een structurele naheffing werkkostenregeling. De jaarlijkse vrije ruimte (1,2% van het fiscale jaarloon) is niet voldoende om de jaarlijkse kosten welke ten laste van de vrije ruimte moeten worden gebracht te dekken. Dit wordt veroorzaakt door de lagere inbreng fiscaal loon door de vrijwilligers, terwijl deze wel een groot deel van de kosten genereren (bijdrage personeelsvereniging en korpsavonden).

Overige baten en lasten

	Begroting voor wijziging 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Flexibele schil	916.569	69.870	146.979	77.109	N
Totaal kostenplaats	916.569	69.870	146.979	77.109	N
Bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	916.569	69.870	146.979	77.109	N

Toelichting overige baten en lasten

N = Nadeel, V = Voordeel

Overige baten en lasten			
<i>Personeelskosten</i>			
Teveel afgeraamde loonkosten 2e BERAP	52.000	N	
Totaal lasten	52.000	N	
<i>Opbrengsten</i>			
Lagere opbrengst detachering	25.000	N	
Totaal baten	25.000	N	
Totaal saldo baten en lasten	77.000	N	

Overzicht Overhead

	Begroting voor wijziging 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Financiën	152.221	152.221	91.754	-60.467	V
HRM	741.940	641.940	596.554	-45.386	V
ICT	693.377	666.723	580.929	-85.794	V
Facilitaire Zaken	471.286	471.286	443.708	-27.578	V
Bedrijfsvoering (Gemene Rekening)	2.950.158	3.032.434	2.972.582	-59.852	V
Directie	617.630	586.083	541.208	-44.875	V
Staf & Beleid	923.839	1.244.937	1.170.099	-74.839	V
Managers	682.866	656.555	657.463	908	N
Ondersteuning	605.344	458.336	458.630	294	N
Totaal kostenplaatsen	7.838.661	7.910.515	7.512.928	-397.587	V
Bij: onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Af: stortingen in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	7.838.661	7.910.515	7.512.928	-397.587	V

Vanaf het jaar 2018 worden de kosten voor overhead niet meer toegerekend aan de programma's, conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De verschillende teams van bedrijfsvoering ondersteunen de taken ook voor de GGD IJsseland. Hiervoor is een overeenkomst voor 'kosten voor gemene rekening' opgesteld. De verrekening vindt plaats op basis van werkelijk gemaakte kosten tegen de overeengekomen verdeelsleutel (56% VR en 44% GGD). De werkelijke bijdrage GGD aan de gemene rekening over 2019 is € 2.357.518 (begroting 2019 € 2.363.375).

Toelichting Overhead

N = Nadeel, V = Voordeel

Programma Brandweezorg		
<i>Personeelskosten</i>		
Lagere loonsomkosten vacatureruimte BV/S&B	-150.000	V
Lagere inhuur expertise ICT en Aanbetseding	-156.000	V
Lagere kosten personeelsverzekeringen	-28.000	V
Lagere kosten Arbo-meldsysteem	-17.000	V
<i>Opleiden en Oefenen</i>		
Lagere kosten centraal opleidingsbudget	-29.000	V
<i>Overige kosten</i>		
Lagere externe advieskosten Financiën	-35.000	V
Overschrijding diverse beheerskosten	18.000	N
Totaal lasten		-397.000 N
<i>Opbrengsten</i>		
		0
Totaal baten		0
Totaal saldo baten en lasten		-397.000 V

Incidentele baten en lasten

Indidenteel 2019	Bedrag	V/N
Werkgeverslasten toelagen	€ 352.000	N
Vrijval afschrijvingslasten	€ 273.000	V
Vrijval rentelasten matereel	€ 294.000	V
Vrijval rentelasten gebouwen	€ 35.000	V
Opbrengst OMS-gelden	€ 175.000	V
Kosten realistisch oefenen	€ 200.000	V
Impuls Omgevingsveiligheid	€ 60.000	V

Zie voor toelichting bijlage 8 Incidentele baten en lasten.

Mutaties reserves

De exploitatie van Veiligheidsregio IJsselland wordt beïnvloed door stortingen in reserves en door onttrekkingen uit reserves. Het BBV geeft aan dat het resultaat van de exploitatie onderverdeeld moet worden in een saldo baten en lasten (voor bestemming) en in een resultaat. Het verschil tussen beide is dat in het resultaat de mutaties in de reserves zijn verwerkt.

	Begroting voor wijziging 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Verschil t.o.v. begroting na wijziging	N/V
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-153.602	-1.459.032	-1.264.776	194.256	N
Bij: onttrekkingen aan reserves					
Programma Brandweer	-35.302	-35.302	-35.302	0	
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	-67.360	-67.360	-67.360	0	
Totaal onttrekkingen aan reserves	-102.662	-102.662	-102.662	0	
Af: stortingen in reserves					
Programma Brandweer	491.966	491.966	491.966	0	
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	116.298	116.298	116.298	0	
Totaal stortingen in reserves	608.264	608.264	608.264	0	
Saldo reserve mutaties	505.602	505.602	505.602	0	
Gerealiseerde resultaat	352.000	-953.430	-759.174	194.256	N

Zie voor nadere toelichting paragraaf "toelichting op de balans"

Balans

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Omschrijving der activa	Boekwaarde 31-12-2019		Boekwaarde 31-12-2018		Omschrijving der passiva	Boekwaarde 31-12-2019		Boekwaarde 31-12-2018	
Vaste activa					Vaste passiva				
Materiële vaste activa		28.366.850		28.449.825	Eigen vermogen		5.375.716		5.065.246
Investeringen met een economisch nut	28.366.850		28.449.825		Algemene reserve	1.000.000		1.000.000	
Financiële vaste activa		0		26.000	Bestemmingsreserves	3.615.549		2.610.938	
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0		26.000		- Het gerealiseerde resultaat volgend uit overzicht van baten en lasten	750.176		1.454.308	
Totaal vaste activa		28.366.850		28.475.825	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		25.589.540		27.385.662
Vlottende activa					Onderhandse leningen van:				
Voorraad		37.537		36.742	- Openbare lichamen	7.589.540		9.385.662	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		6.022.310		7.001.983	- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.000.000		18.000.000	
Vorderingen op openbare lichamen	72.680		597.557		Totaal vaste passiva		30.965.256		32.450.908
Overige vorderingen	50.137		92.120		Vlottende passiva				
Uitzettingen in Rijks schatkist	5.899.493		6.312.306		Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		1.765.101		1.837.243
Liquide middelen		254.812		410.863	Overige schulden	1.765.101		1.837.243	
Bankaldi	251.304		403.065		Overlopende passiva		3.580.456		2.853.774
Kassaldi	3.508		7.798		De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel:				
Overlopende activa		1.629.304		1.216.514	Europese overheidslichamen	27.095		125.974	
Vooruitbetaalde bedragen	1.268.070		1.124.510		Overige Nederlandse overheidslichamen	542.167			
Nagte ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel	26.000				Nagte betalen bedragen	3.011.193		2.727.800	
Overige nagte ontvangen bedragen	335.233		92.004		Totaal vlottende passiva		5.345.557		4.691.017
Totaal vlottende activa		7.943.963		8.666.103					
Totaal generaal		36.310.813		37.141.928	Totaal generaal		36.310.813		37.141.928

Ingeleid bij het dagelijks bestuur van
Veiligheidsregio IJsselland d.d.

C.Hoogenboom

, Teamleider Financien

Vastgesteld door het algemeen bestuur van
Veiligheidsregio IJsselland d.d.

P.H. Snijders

, voorzitter

A.H. Schreuders

, secretaris

Toelichting op de balans

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden. Alle in deze jaarrekening verantwoorde bedragen zijn vermeld in hele euro's.

Balans

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden het jaar na ingebruikneming lineair afgeschreven volgens een stelsel afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de nota 'Financiële uitgangspunten en kaders 2014 Regionale Brandweer IJsselland'. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorraad

De voorraad wordt gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Op basis van verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting. Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan de balansdatum, waarvan de omvang en/of het tijdstip op balansdatum onzeker zijn, doch redelijkerwijs en betrouwbaar zijn te schatten. Voor de afwikkeling van de verplichting is een uitstroom van middelen noodzakelijk.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossing. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Resultaatbepalingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde ultimo	31-12-2019	31-12-2018
BEDRIJFSGEBOUWEN	€ 9.296.311	€ 11.378.252
GROND EN TERREINEN	€ 1.005.701	€ 1.082.415
VERVOERSMIDDELEN	€ 9.349.966	€ 8.913.192
MACHINES, APPARATEN EN INSTALLATIES	€ 103.414	€ 86.611
ICT (overige materiële vaste activa)	€ 1.292.076	€ 905.563
BRANDVEILIGHEIDSVZ. (overige materiële vaste activa)	€ 7.232.638	€ 5.975.519
OEFENEN (overige materiële vaste activa)	€ 67.258	€ 84.082
JEUGDBRANDWEER (overige materiële vaste activa)	€ 19.484	€ 24.192
	€ 28.366.850	€ 28.449.825

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

Categorie	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings 2019	Desinvesteringen 2019	Afschrijvingen 2019	Boekwaarde 31- 12-2019
Bedrijfsgebouwen	€ 11.378.251	€ 5.000	€ 1.495.373	€ 591.566	€ 9.296.311
Grond en terreinen	€ 1.082.415	€ -	€ 76.714	€ -	€ 1.005.701
Vervoersmiddelen	€ 8.919.865	€ 1.801.041	€ 78.523	€ 1.292.418	€ 9.349.966
Machines, apparaten en installaties	€ 86.611	€ 32.539	€ -	€ 15.736	€ 103.414
ICT ((overige materiële vaste activa)	€ 905.564	€ 733.596	€ -	€ 347.084	€ 1.292.076
Brandveiligheidsvoorz. (overige materiële vaste activa)	€ 5.968.847	€ 2.138.091	€ -	€ 874.300	€ 7.232.638
Oefenen (overige materiële vaste activa)	€ 84.081	€ -	€ -	€ 16.823	€ 67.258
Jeugdbrandweer (overige materiële vaste activa)	€ 24.191	€ -	€ -	€ 4.707	€ 19.484
	€ 28.449.825	€ 4.710.267	€ 1.650.610	€ 3.142.632	€ 28.366.850

In 2019 is er sprake van ruim 1.650.000 euro aan desinvesteringen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de overdracht van kazernes Zwartsluis en Wesepe aan de betreffende gemeenten tegen boekwaarde. (1.572.000 euro)

Verder is het redvoertuig van brandweer Zwolle versneld uit de operationele sterkte gehaald wegens diverse defecten. Dit heeft geleid tot een desinvestering van 78.000 euro.

De investeringen passen binnen het (meerjaren)beleid van de veiligheidsregio en er is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Per investering is een format ingevuld met inhoudelijke en financiële verantwoording, deze zijn bij team financiën beschikbaar.

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	26.000
	0	26.000

De vordering wordt in 2020 gerealiseerd en derhalve ondergebracht in de Overlopende Activa

Vlottende activa Voorraad

Het saldo van de voorraad bestaat uit de volgende component:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Voorraad: Gereed product en handelsgoederen	37.537	36.742
	37.537	36.742

Veiligheidsregio IJsselland werkt met een centraal magazijn, die in Raalte is gevestigd. In eerste instantie alleen voor de kazernekleding.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Boekwaarde per 31-12-2019	Voorziening voor oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen	72.680	0	72.680	597.557
Overige vorderingen	50.137	0	50.137	92.120
Uitzettingen in Rijks schatkist	5.899.493	0	5.899.493	6.312.306
Totaal	6.022.310	0	6.022.310	7.001.982

De vorderingen op openbare lichamen zijn in 2019 ruim 500.000,-- lager. De afrekening FLO met de gemeenten is dit jaar ruim 340.000,-- lager. Tevens zijn de detacheringskosten Politie, IFV, e.d. ruim 80.000,-- lager.

De overige vorderingen zijn in 2019 ca. 40.000,-- lager. Dit wordt veroorzaakt door lagere openstaande verzekeringsuitkeringen.

De uitzetting in Rijks schatkist is ruim 400.000,-- lager, door de toenemende inhaalslag (vervangings)investeringen.

Er zijn geen bedragen aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de veiligheidsregio buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Banksaldi	251.304	403.065
Kassaldi	3.508	7.798
	254.812	410.863

Het krediet in Rekening-courant is vastgesteld op € 200.000,--

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2019 hebben er geen overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	332			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	319	316	239	205
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	13	16	92	127
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	44.202			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	44.202			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	332			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	28.680	28.745	22.014	18.832
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	319	316	239	205

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Vooruitbetaalde bedragen	1.268.070	1.124.510
Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel (overige Nederlandse overheidslichamen)	26.000	0
Overige nog te ontvangen bedragen	335.234	92.004
	1.629.304	1.216.514

De vooruitbetaalde bedragen zijn in 2019 ruim 143.000 euro hoger. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door vooruitbetaalde huisvestingskosten en inkoop hardware.

In 2019 is er circa 243.000 euro meer aan nog te ontvangen bedragen, dit wordt veroorzaakt door nog te ontvangen FLO-verrekeningen en detachingsvergoedingen.

Zie voor verdere toelichting bijlage 6 'Overzicht overlopende activa en passiva'.

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene reserve	1.000.000	1.000.000
<u>Bestemmingsreserves:</u>		
overige bestemmingsreserves	3.616.540	2.610.938
	4.616.540	3.610.938
Gerealiseerd resultaat	759.176	1.454.308
Totaal	5.375.716	5.065.246

Het verloop in 2019 wordt in volgend overzicht per reserve weergegeven.

Reserves	Boekwaarde 01-01-2019	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve	1.000.000					1.000.000
Transitie Meldkamer	450.000			500.000		950.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	276.634		67.360			209.274
Egalisatiereserve kapitaallasten	1.784.304	608.264	35.302			2.357.266
Egalisatiereserve opleiden & oefenen	100.000					100.000
Totaal	3.610.938	608.264	102.662	500.000	-	4.616.540

De stortingen en onttrekkingen egalisatiereserve zijn structureel van karakter daar deze verbonden is aan de MeerjarenInvesteringsBegroting en dient als opvang fluctuaties afschrijvingslasten.

Zie voor verdere toelichting bijlage 2 'Staat van reserves en voorzieningen' en bijlage 3 'Toelichting reserves'.

Resultaat

Onder 'gerealiseerd resultaat' is het resultaat ná mutaties in de reserves opgenomen. Hiervan wordt het volgende overzicht gegeven:

Totaal saldo baten en lasten	-1.264.776 V
Af: mutaties in de reserves (zie de toelichting op de rekening van baten en lasten)	<u>505.602 N</u>
Resultaat	<u>-759.174 V</u>

Voor de bestemming van het voordelig gerealiseerde resultaat van € 999.782 wordt aan het algemeen bestuur het volgende voorgesteld:

- 759.174 euro eenmalig terug te geven aan de gemeenten via de verdeelsleutel. Zie bijlage 4 voor de teruggaaf per gemeente.

Vaste schulden

De overname/ investeringen van het (brandweer)materieel maakt het voor Veiligheidsregio IJsselland noodzakelijk leningen af te sluiten.

Een gedeelte kan tijdelijk volgens de geldende kasgeldlimiet worden gefinancierd met kortlopende leningen. Voor het resterende deel zullen langlopende leningen moeten worden afgesloten. In 2019 is geen langlopende lening afgesloten.

Voor de tijdelijke overname van de negen brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal 28,9 miljoen euro geleend van de betreffende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per kazerne afgestemd op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). Jaarlijks betaalt Veiligheidsregio IJsselland aflossing aan de desbetreffende gemeente. In 2019 zijn de kazernes Zwartsluis en Wesepe terug geleverd aan de betreffende gemeenten. Als gevolg hiervan zijn twee leningen afgelost voor totaal 1.573.199 euro, namelijk aan de gemeente Olst-Wijhe en de gemeente Zwartewaterland.

In bijlage 1 vindt u een overzicht van alle leningen inclusief rente en aflossing 2019.

Flottende passiva

Flottende schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto flottende schulden met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Overige schulden	1.765.101	1.837.243
	1.765.101	1.837.243

De stand per 31-12-2019 van nog te betalen facturen en betalingen onderweg is nagenoeg gelijk aan die van 31-12-2018.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	569.262	125.974
Nog te betalen bedragen	3.011.193	2.727.800
	3.580.455	2.853.774

De voorschotbedragen zijn met ruim 440.000 euro toegenomen ten opzichte van 2018, Dit wordt veroorzaakt door de (deels) vooruit ontvangen gemeentelijke bijdragen van drie gemeenten.

De nog te betalen kosten zijn met ruim 280.000 euro toegenomen ten opzichte van 2018. Dit wordt veroorzaakt door het nog uit te betalen 1^e trachee van levensloop naar netto spaarpolis. Deze komt voort uit de wettelijke beëindiging van het levensloop sparen binnen het FLO Overgangsrecht..

Zie voor verdere toelichting bijlage 6 'Overzicht overlopende activa en passiva'.

Financiële positie van Veiligheidsregio IJsselland

Gemeenten die aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland deelnemen, zijn wettelijk verplicht zodanig financieel bij te dragen aan de regeling dat de begroting daarvan altijd sluitend is. De algemene reserve heeft het karakter van een weerstandsreserve. De reserve bedraagt per 31 december 2019 één miljoen euro.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Arbeidskosten

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan verlofaanspraken.

Verlofsaldi 2019: 16.862 uren. Dit totale saldo is ruim 9,1 fte en heeft een waarde van ongeveer 597.000 euro. Het betreft een kortlopende arbeidskosten gerelateerde verplichting met een jaarlijks vergelijkbaar volume, die op basis van het BBV niet op de balans mag worden opgenomen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Omschrijving	Jaarbedrag
Koffievoorziening kazernes	57.000
Bedrijfsrestaurant Marsweg	94.000
Toegangsverlening kazernes	44.000
Schoonmaakkosten	401.000
Personeelsverzekeringen	110.000
Verzekeringen materiaal- en materieel	155.000

Huur kazernes

Omschrijving	Verhuurder	Ingangsdatum	Einddatum	Contractwaarde 2019	Contractwaarde vanaf 2020	Contractwaarde vanaf 2021	Verlenging mogelijk?
Huur kazerne Lemelerveld	Gemeente Dalfsen	1-1-2014	31-12-2018	€ 12.501	€ 12.501	€ 12.501	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Dalfsen	Gemeente Dalfsen	1-1-2014	31-12-2018	€ 23.703	€ 23.703	€ 23.703	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Nieuweusen *	Gemeente Dalfsen	1-1-2019	31-12-2024	€ 120.980	€ 96.784	€ 72.588	Stilzwijgend per jaar
Huur kazernes	Gemeente Deventer	1-1-2014	31-12-2018	€ 356.961	€ 356.961	€ 356.961	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Hardenberg	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 110.778	€ 110.778	€ 110.778	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Balkbrug	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 47.399	€ 47.399	€ 47.399	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne de Krim	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 10.478	€ 10.478	€ 10.478	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Bergentheim	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 25.855	€ 25.855	€ 25.855	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Slagharen	Gemeente Hardenberg	1-1-2014	31-12-2018	€ 33.694	€ 33.694	€ 33.694	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Dedemsvaart *	Arriva Beheer BV	1-10-2013	30-9-2028	€ 461.177	€ 415.000	€ 368.823	10 jaar tot 30-09-2038
Huur kazerne Gramsbergen	R.W. Jaquet	1-1-2003	31-12-2016	€ 24.846	€ 24.846	€ 24.846	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne IJsselmuiden	Gemeente Kampen	1-1-2014	31-12-2018	€ 22.640	€ 22.640	€ 22.640	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Kampen *	Gemeente Kampen	1-1-2016	31-12-2020	€ 632.858	€ 316.429	€ 316.429	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Wijhe	Gemeente Olst Wijhe	1-1-2014	31-12-2018	€ 13.672	€ 13.672	€ 13.672	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Olst	Gemeente Olst Wijhe	1-1-2014	31-12-2018	€ 7.136	€ 7.136	€ 7.136	Stilzwijgend per jaar
Huur kazernes	Gemeente Raalte	1-1-2014	31-12-2018	€ 169.222	€ 169.222	€ 169.222	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Staphorst	Gemeente Staphorst	1-1-2014	31-12-2018	€ 24.694	€ 24.694	€ 24.694	Stilzwijgend per jaar
Huur kazernes Steenwijkerland	Gemeente Steenwijkerland	1-1-2014	31-12-2018	€ 158.687	€ 158.687	€ 158.687	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Hasselt	Gemeente Zwartewaterland	1-1-2014	31-12-2018	€ 44.386	€ 44.386	€ 44.386	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Genemuiden	Gemeente Zwartewaterland	1-1-2014	31-12-2018	€ 29.666	€ 29.666	€ 29.666	Stilzwijgend per jaar
Huur kazerne Zwartsluis *	Gemeente Zwartewaterland	1-1-2019	31-12-2024	€ 408.320	€ 326.656	€ 244.992	Stilzwijgend per jaar
Huur loods Staverenstr Deventer	Tradek Deventer BV	1-1-2010	31-12-2019	€ 30.840	€ -	€ -	Beëindigd per 01-01-2020
Huur kazerne Zwolle-Zuid *	Gemeente Zwolle	1-1-2017	31-12-2026	€ 6.791.560	€ 5.942.615	€ 5.093.670	Stilzwijgend per jaar
			Totaal	€ 9.562.053	€ 8.213.802	€ 7.212.820	

Gebeurtenissen na balansdatum

Veiligheidsregio IJsselland heeft door de coronacrisis ook vergaande maatregelen genomen ter voorkoming van verspreiding en bescherming van de medewerkers. Samen zorgen we ervoor dat we onze rol in de crisis goed kunnen invullen én dat we ons reguliere werk zo veel mogelijk blijven doen waar dat kan. Eventuele financiële consequenties zijn nu nog niet in te schatten.

Bijlagen Jaarrekening

Bijlage 1: Langlopende leningen

naam geldgever	oorspronkelijk bedrag geldlening	jaar van de laatste aflossing	bedrag begin dienstjaar	Afgesloten lening 2019	rente 2019	aflossing 2019	restantbedrag einde dienstjaar	t.b.v.
BNG Bank	€ 7.000.000	2035	7.000.000		€ 73.500	-	€ 7.000.000	materieel
BNG Bank	€ 5.000.000	2036	5.000.000		€ 82.500	-	€ 5.000.000	materieel
BNG Bank	€ 6.000.000	2037	€ 6.000.000		€ 107.400	-	€ 6.000.000	materieel
Gemeente Ommen	€ 3.014.618	2022	€ 2.684.205		€ 80.526	€ 66.083	€ 2.618.123	huisvesting
Gemeente Olst_Wijhe (Wesum)	€ 580.000	2023	€ 513.750		€ 15.810	€ 13.250	€ 500.500	huisvesting
Gemeente Olst_Wijhe (Wesepe) Teruglevering kazerne Wesepe	€ 583.828	2019	€ 515.054		€ 15.864	€ 13.755 € 501.299	€ 501.299 € -501.299	huisvesting
Gemeente Raalte	€ 584.364	2021	€ 513.409		€ 15.402	€ 14.191	€ 499.218	huisvesting
Gemeente Zwartewaterland Teruglevering kazerne Zwartsluis	€ 1.244.203	2018	€ 1.071.900		€ -	€ - € 1.071.900	€ 1.071.900 € -1.071.900	huisvesting
Gemeente Zwolle (Middelweg)	€ 4.593.608	2022	€ 4.087.345		€ 134.882	€ 115.644	€ 3.971.701	huisvesting
TOTAAL	€ 28.600.620		€ 27.385.662	€ -	€ 525.885	€ 1.796.121	€ 25.589.540	

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1-2019	Vermeerderingen				Verminderingen				Boekwaarde per 31-12-2019	Voorstel tot resultaatbestemming 2019		Boekwaarde per 31-12-2019 ná resultaat- bestemming 2019
		Gerealiseerd resultaat 2018	ten laste van de exploitatie of (hulp)kosten- plaatsen	ten laste van projecten buiten de exploitatie	ontvangen subsidies of gem. bijdragen	ten gunste van de exploitatie of (hulp)kosten- plaatsen	ten gunste van balansposten vaste activa	aanwending t.g.v. balans	ten gunste van projecten buiten de exploitatie		vermeerdering	vermindering	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Algemene reserve													
Algemene reserve	€ 1.000.000									€ 1.000.000	€ 759.177	€ 759.177	€ 1.000.000
Totaal Algemene reserve	€ 1.000.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.000.000	€ 759.177	€ 759.177	€ 1.000.000
Bestemmingsreserves													
Reserve Transitie meldkamer	€ 450.000	€ 500.000								€ 950.000			€ 950.000
Ontwikkeling Veiligheidsregio	€ 276.634					€ 67.360				€ 209.274			€ 209.274
Egalisatiereserve kapitaallasten	€ 1.784.304		€ 608.264			€ 35.302				€ 2.357.266			€ 2.357.266
Egalisatiereserve opleiden & oefenen	€ 100.000									€ 100.000			€ 100.000
Totaal bestemmingsreserves	€ 2.610.938	€ 500.000	€ 608.264	€ -	€ -	€ 102.662	€ -	€ -	€ -	€ 3.616.540	€ -	€ -	€ 3.616.540
Totaal reserves	€ 3.610.938	€ 500.000	€ 608.264	€ -	€ -	€ 102.662	€ -	€ -	€ -	€ 4.616.540	€ 759.177	€ 759.177	€ 4.616.540

Bijlage 3: Toelichting reserves

Algemene reserve

Voor de organisatie heeft het eigen vermogen enerzijds een 'financieringsfunctie' van de materiële vaste activa en anderzijds een 'bufferfunctie' voor incidentele tekorten en bedrijfsrisico's. De algemene reserve is het deel van het vermogen, waarop geen specifiek door het algemeen bestuur aangegeven bestemming rust. Na vaststelling van de jaarrekening 2019 van Veiligheidsregio IJsselland is de omvang van de algemene reserve 1.000.000 euro. Dit is genoeg om de risico's te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd om aan reeds aangegane en toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het totaal van de bestemmingsreserves per 31 december 2019 is 3,6 miljoen euro. De bestemmingsreserve 'Ontwikkeling veiligheidsregio' is bestemd voor de uitvoering van specifieke bestuursopdrachten/projecten. Hieruit is voor de incidentele compensatie Staphorst en Steenwijkerland 67.360 euro onttrokken.

Eind 2012 is van het Rijk een incidentele bijdrage ontvangen van 400.000 euro. Hiervan is door het algemeen bestuur besloten dat deze middelen worden ingezet ter dekking van de kosten die de transitie van de meldkamers met zich meebrengt. In de begroting is dit vertaald door hiervoor een afzonderlijke 'bestemmingsreserve transitie meldkamers' te benoemen. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 is 50.000 euro extra gestort in deze reserve, waarmee het totaal op 450.000 euro is gekomen. Hoe dit in verhouding staat tot de in de toekomst daadwerkelijke frictiekosten is op dit moment nog niet bekend.

In oktober 2018 is een eenmalige bijdrage van 500.000 euro ontvangen van het ministerie J&V naar aanleiding van een bestuurlijk akkoord. Deze eenmalige bijdrage is voor het uitwerkingskader meldkamer om onder andere de achterblijvende kosten van te betalen. Na positief besluit bestemming jaarrekeningresultaat 2018 is deze bijdrage in de reserve meldkamer gestort, aangezien de samenvoeging in 2022 plaatsvindt en de achterblijvende kosten dan vermoedelijk gaan optreden.

Met ingang van 2014 is een egaliseringsreserve gevormd voor de kapitaallasten. In de begroting (en dus ook in de gemeentelijke bijdrage) wordt rekening gehouden met de gemiddelde kapitaallasten. De werkelijke kapitaallasten fluctueren echter jaarlijks. Deze jaarlijkse fluctuaties worden gedempt via deze egaliseringsreserve. Conform de begroting 2019 wordt per saldo 572.962 euro toegevoegd aan deze reserve.

De egaliseringsreserve opleiden & oefenen is ingesteld om opleidingen en oefeningen makkelijker over de jaargrens heen te plannen. Hierdoor kunnen meer medewerkers per opleiding en oefening deelnemen.

Bijlage 4: Gemeentelijke bijdrage

	Gemeente	Structureel aandeel (in) 2019	Bijdrage 2019 (excl. BZ)	Incidentele teruggaaf 2019	Definitieve bijdrage 2019
1	Dalfsen	5,11%	€ 1.778.574	€ 38.776	€ 1.739.797
2	Deventer	18,96%	€ 6.816.267	€ 143.954	€ 6.672.314
3	Hardenberg	11,04%	€ 3.844.329	€ 83.813	€ 3.760.516
4	Kampen	8,22%	€ 2.868.775	€ 62.366	€ 2.806.408
5	Olst-Wijhe	4,09%	€ 1.456.527	€ 31.026	€ 1.425.500
6	Ommen	3,89%	€ 1.353.318	€ 29.505	€ 1.323.813
7	Raalte	6,65%	€ 2.314.351	€ 50.457	€ 2.263.894
8	Staphorst	2,73%	€ 949.041	€ 20.749	€ 928.292
9	Steenwijkerland	8,46%	€ 2.879.931	€ 64.198	€ 2.815.733
10	Zwartewaterland	4,67%	€ 1.625.998	€ 35.450	€ 1.590.548
11	Zwolle	26,20%	€ 9.289.726	€ 198.879	€ 9.090.847
	Totaal	100,00%	€ 35.176.837	€ 759.174	€ 34.417.663

Bijlage 5: Single Information Single Audit (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 16 januari 2020				
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: A2 / 01</i> € 5.932.742	

Bijlage 6: Overzicht overlopende activa en passiva

Overlopende activa

<u>Vooruitbetaalde bedragen 2020:</u>		€	1.268.070
Licentie	€	522.996	
Opleiding	€	497.811	
Huisvestingskosten	€	133.442	
ICT Hardware	€	49.101	
Verzekeringen	€	28.635	
Diverse overige bedragen	€	36.085	

Nog te ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Ontvangen bedragen	Toevoegingen	Boekwaarde 31-12-2019
Gemeente Deventer	€ 26.000	€ -	€ -	€ 26.000

Overige nog te ontvangen bedragen

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Ontvangen bedragen	Toevoegingen	Boekwaarde 31-12-2019
BPM teruggave Staphorst	€ -	€ -	€ 34.249	€ 34.249
Subsidie impuls omgevingsveiligheid	€ 48.821	€ 48.821	€ 44.712	€ 44.712
4e kwartaal OMS gelden	€ 42.437	€ 42.437	€ 42.240	€ 42.240
FLO-verrekening gemeenten	€ -	€ -	€ 159.057	€ 159.057
Diverse Detacheringsvergoedingen	€ -	€ -	€ 14.432	€ 14.432
Diverse overige bedragen	€ 746	€ 746	€ 40.544	€ 40.544
	€ 92.004	€ 92.004	€ 335.234	€ 335.234

Overlopende passiva

voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbatelingen	Boekwaarde 31-12-2019
IN PREP (Europese subsidie)	€ 125.974	€ -	€ 98.878	€ 27.096
Gemeentelijke bijdragen	€ 232.694	€ 542.167	€ 232.694	€ 542.167

Nog te betalen bedragen:

		€	3.011.194
Vrijwilligersvergoeding maand december	€	273.304	
Afrekening MON (rode kolom)	€	220.083	
Rente langlopende lening BNG	€	183.651	
Maatwerkafspraken gemeenten	€	50.201	
Belastingdienst	€	53.515	
Lonen december	€	370.537	
Loonheffing december	€	1.570.650	
ABP december	€	261.235	
Diverse overige bedragen	€	28.019	

Bijlage 7: Overzicht taakvelden

Jaar 2019	Baten	Lasten	Verdeling naar programma	
			Crisisbeheersing	Brandweer
0.1 Bestuur	€ -20.000	€ 71.334		100%
0.4 Overhead	€ -2.391.292	€ 9.904.221		
0.5 Treasury	€ -525.885	€ 525.885		100%
0.8 Overige baten en lasten	€ -60.960	€ 207.939		
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -		
0.10 Mutaties reserves	€ -102.662	€ 608.264		90,32%
0.11 Resultaat van de rekening baten en lasten	€ -	€ 759.174		
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ -42.001.562	€ 32.700.432	6,91%	93,09%
2.1 Verkeer en vervoer	€ -	€ 325.112		100%
8.3 Wonen en bouwen	€ -	€ -		
	€ -45.102.361	€ 45.102.361		

Bijlage 8: Incidentele baten en lasten

In 2019 hebben zich de volgende incidentele baten en lasten voorgedaan:

- De begroting 2019 is gestart met een nadeel van 352.000 euro werkgeverslasten op de toelagen. Dit nadeel via de 1^e en 2^e bestuursrapportage 2019 gedekt met incidentele vrijvallende middelen. Het nadeel is in de begroting van 2020 structureel verwerkt.
- In de begroting 2019 zijn wij uitgegaan van de investeringen die in 2018 zouden worden gedaan. In 2018 zijn veel aanbestedingen/opdrachten uitgezet, maar vindt de daadwerkelijke levering plaats in 2019 e.v.. Er is sprake geweest van planningsoptimisme. Dit geeft voor 2019 een incidenteel voordeel van 273.000 euro op de afschrijvingslasten. Ook de rentelasten blijven hierdoor achter, doordat wij nog geen langlopende leningen hoeven af te sluiten. Dit geeft voor 2019 een incidenteel voordeel van 294.000 euro op de rentelasten.
- Voor de huisvesting zijn wij in de begroting 2019 uitgegaan van een rentepercentage van 3,5% (conform de vastgestelde financiële uitgangspunten en kaders). De werkelijke rentepercentages zijn, afhankelijk van de looptijd van de lening, lager. Dit is een incidenteel voordeel (35.000 euro), zolang de kazernes eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland. Bij het verstrijken van de herzieningstermijn worden de kapitaallasten omgezet in een huurlast, vandaar dat het geen structureel karakter heeft.
- Vanaf de begroting 2018 is rekening gehouden met het vervallen van de inkomsten voor het openbaar meldsysteem (OMS). Een aantal bedrijven en instellingen is, op grond van het Bouwbesluit, verplicht om een automatische doormelding naar de meldkamer te realiseren in geval van activering van rookmelders, sprinklerinstallaties en dergelijke. Veiligheidsregio IJsselland heeft een contract met Siemens afgesloten voor het realiseren en onderhouden van deze doormeldingen. De bedrijven en instellingen betalen Siemens hiervoor en Siemens draagt een deel van deze abonneegelden af aan Veiligheidsregio IJsselland. Diverse ontwikkelingen maken op termijn een andere inrichting van het OMS-stelsel noodzakelijk, mede gezien de samenvoegingen van regionale meldkamers naar uiteindelijk tien meldkamers. Vanwege de overdracht van de OMS-meldingen op termijn naar het landelijke Meldkamer Dienstencentrum (MDC), loopt Veiligheidsregio IJsselland inkomsten mis. Het contract met Siemens, dat eind 2017 was verlopen, is verlengd tot de samenvoeging. Dit geeft voor het jaar 2019 een eenmalig voordeel van 175.000 euro.
- In 2019 is het niet gelukt het realistisch oefen opnieuw aan te besteden. Hierdoor is er voor een groot deel in 2019 beperkt realistisch geoefend op externe oefencentra. Dit geeft een incidenteel voordeel van 200.000 euro. In 2020 zijn met 4 externe oefencentra overeenkomsten gesloten en draait het programma weer volop.
- In 2019 is er ook weer een subsidie Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) ontvangen, Dit is voor 2019 een eenmalig voordeel van 60.000 euro. Ontwikkeling in deze is de beweging om deze gelden in de toekomst structureel beschikbaar te stellen via de algemene uitkering gemeentefonds gemeenten.

Bijlage 9: Publicatie bezoldiging topfunctionarissen

	A. Schepers	M. Thijssen
Funcctiegegevens	Commandant regionale brandweer	Interim Commandant regionale brandweer
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 01/10/2019	01/10 – 31/12/2019
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88.659	35.957
Beloningen betaalbaar op termijn	14.659	4.813
<i>Subtotaal</i>	103.318	40.770
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	103.318	40.770
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	NVT
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0	NVT
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	NVT
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.572	NVT
Beloningen betaalbaar op termijn	17.551	NVT
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	189.000	NVT
Totale bezoldiging 2018	126.123	NVT

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018) in de periode van de hier verantwoorde dienstbetrekking.

Alle leden van het AB en DB vanuit de Veiligheidsregio IJsselland zijn onbezoldigd.

Naam	Burgemeester	Functie
<i>Algemeen bestuur:</i>		
H.J. Meijer	Zwolle	Voorzitter algemeen bestuur tot 16-09-2019
P.H. Sniijders	Zwolle	Voorzitter algemeen bestuur vanaf 16-09-2019
R. König	Deventer	Vicevoorzitter algemeen bestuur
R. Bats	Steenwijkerland	Lid algemeen bestuur
T.C. Segers	Staphorst	Lid algemeen bestuur
E. van Lente	Dalfsen	Lid algemeen bestuur
E.J. Bilder	Zwartewaterland	Lid algemeen bestuur
J.M. Vroomen	Ommen	Lid algemeen bestuur
P.H. Sniijders	Hardenberg	Lid algemeen bestuur tot 16-09-2019
J.W. Wiggers	Hardenberg (wnd)	Lid algemeen bestuur vanaf 16-09-2019
B. Koelewijn	Kampen	Lid algemeen bestuur
A.G.J. Strien	Olst-Wijhe	Lid algemeen bestuur
M.P. Dadema	Raalte	Lid algemeen bestuur
<i>Dagelijks bestuur:</i>		
H.J. Meijer	Zwolle	Voorzitter dagelijks bestuur tot 16-09-2019
P.H. Sniijders	Zwolle	Voorzitter dagelijks bestuur vanaf 16-09-2019
R. König	Deventer	Vicevoorzitter dagelijks bestuur
B. Koelewijn	Kampen	Lid dagelijks bestuur
A.G.J. Strien	Olst-Wijhe	Lid dagelijks bestuur

Bijlage 10: Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant